

1001 ROMAN

SAYI: 12

15 KURUS

Emrullah

1001 ROMAN

SAHİBİ VE UMUM
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ:
TANŞİN DEMİRAY

YAZI VE TEKNİK
İŞLERİ SEKRETERİ:
SEDAT AKPINAR

Her Hafta Pazartesi Günleri
Çıkarılır Gençlik Mecmuası
ABONESİ:

Akıttı aylık 25 kuruş 50 kuruş
Yıllık 52 kuruş 78 kuruş

ADRES:

Ankara Cad. No. 56 - İstanbul
Telefon: 23714

Çıkaran: TÜRKİYE YATIRIMCI
Başlıca yay: TÜRKİYE BASIMEVİ

İÇİNDEKİLER:

SİNEMA AKTÜALİTESİ
Haberler

ÖLÜM CASUSU
Roman

ASIL HAZİNE
Hikâye

BUGÜNÜN HARİKALARI
Resimli Bilgi

ÇELİK KUTU
Resimli Bilmeceler

ALAN LADD
Portre

İNTİKAM ALACAĞIM
Film Hikâyesi

SİYAH MASKE
Resimli Roman

TEMEL TAŞLARI
Hikâye

KARİKATÜR

(Kağıttaki resim: Portre
yazımıza aittir.)

15 Temmuz 1946

SİNEMA Aktüalitesi

GANGSTER OLDU

Artık gangster rollerine çıkmaya başlayan Dick Powell, son filmi «Cornered»'in bir sahnesini çevirmek üzere Hollywood'un doksan kilometre cennetindeki Balboa sahillerine gitmiştir. Orada denizde geçen sahnelerin film çekilmesinde oynamıştır.

They Died With Their Boots On - Çizmeleri Ayaklarında Öldüler», John Wayne ve Susan Hayward'ın oynadığı

SOYADI

Amerikan Hava Ordusundan terhis edilen meşhur Hintli yıldız Sabu'nun soyadı Dastagir'dir.

ÇEVİRMeye BAŞLADI

Edward G. Robinson meşhur yıldızlardan Loretta Young ve Orson Welles'le «The Stranger - Yabancı» filmini çevirmeye başlamıştır.

İSPANYA SULARI

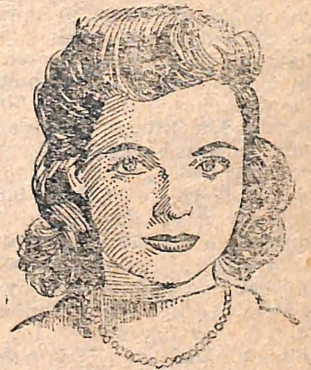
Başrollerini Maureen O'Hara ve Paul Henreid'in oynadığı «Spanish Main - İspanyol Suları» filminin mevzuunu Aeneas McKenzie yazmıştır. Bu muharrir aynı zamanda Bette Davis'le Brian Aherne'nin oynadığı «Juarez», Errol Flynn'le Bette Davis'in oynadığı «Elizabeth and Essex», Olivia De Havilland ve Errol Flynn'in oynadığı

«Fighting Seabees - Döğüşen Denizaraları», Joel McCrea ve Maureen O'Hara'nın oynadığı «Buffalo Bill»i yazmıştır.

NE KADAR KONUSUYOR?

Dorothy McGuire «The Spiral Staircase - Merdiven-
deki Kız» filminde korkudan

dili tutulmuş bir kadın rolünü oynuyor ve bütün film boyunca ancak oniki kelime konuşuyor.

Ne Cakson, ne de Valter onu dinliyorlardı. İkisi de derin düşüncelere saplanmışlardı. Valter bir koltuğa gömülmüş, şapkasını burnunun üzerine çekmiş uyuyor gibi duruyordu. Cakson odanın ortasındaki yazı masasının kenarına yarı oturmuş bir vaziyette idi.

Cevat Altan odayı bir iki defa arşınladıktan sonra aklı başına geldi. Vazifesini hatırladı. Boynundan bir an ayırmadığı makinesini açarak maktulün birkaç resmini çekti. Bu aralık belli etmeden Cakson'un da arpacı kumrusu gibi düşünürkenki pozunu filme geçirmeği de ihmal etmedi.

Biraz sonra adliye fotoğrafçıları ile diğer teknisyenler gelmişlerdi. Evde mutlak faaliyet başladı.

Cakson yanında Valter ve Cevat Altan olduğu halde hiç birşey gözden kaçırmadan, her yeni çıkacak ipucunu yakalamak için uğraşıyordu. Adliye Dr. nun sözleri de aşağı yukarı Şayner'inkin aynı idi. O da Milyoner'in zehirlendiğini söylüyor, fakat asıl meselenin otopsi yapılmadan aydınlanmıyacağını ileri sürüyordu.

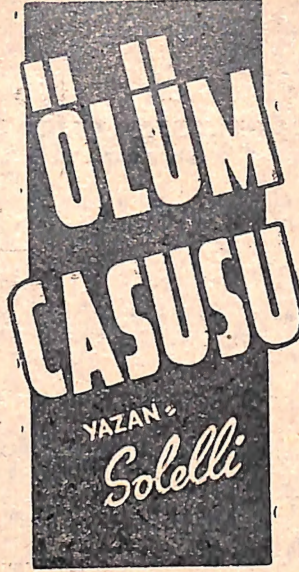
Cakson düşünceli bir tavırla Valter'e döndü:

— Aşağı yukarı onbeş yirmi dakikadır onunla beraberiz. Kendisine bir bardak sudan başka hiç birşey verilmedi. Suyu da Cevat verdi. Şu halde ne ile zehirlendi acaba? Su mu zehirli idi? Eğer onda birşey yoksa, evvelce zehirlenmiş demektir. Şu halde zehir tesirini yavaş gösteren soyundan olsa gerek.

Orada yapılacak fazla birşey yoktu. Masanın üzerinde duran sürahideki suyu tahlille yolladılar. Cakson evdeki hizmetçi ve usakları ayrı ayrı sorguya çekti. Fakat onlardan birşey öğrenmek kabil olmadı. Doğruca Emniyet Direktörlüğüne, Cakson'un odasına gittiler.

Odada karşı karşıya geçip oturdukları zaman Valter:

— Tam bir nokta aydınla-

Resimleyen: SURURİ

nacağı zaman diğer bir esrar perdesi ile karşılaşyoruz, diye konuştu. Müsteşarın öldürülmesi bu cinayet ve muammanın zincirinin ilk halkası. Uçak suikasti, Entelijans memurlarının yakalanışı, ikinci halka... Derken Kâhya Grin'den bir telefon haberi alıyoruz. Ondan birşeyler öğreneceğiz, diye koşarken onu da karıştırmışa ölü buluyoruz. Burada muamma bir daha düğümleniyor. Fakat Cevat'ın sayesinde tekrar çözülmeye yüz tutuyor, muammanın birinci kısmını tamamen aydınlatılabilecek olan sahte Milyoner'i bile yakalayacağımız sırada, o da meğhul ve korkunç bir kuvvet tarafından öldürülünce iş yine bir çıkmaza sapıyor.

Cevat Altan emzik gibi ağzından hiç ayırmadığı piposundan derin nefesler çekerken:

— Müsteşarın ölümünü orada imişim gibi size tafsilâtille anlatabilirim, dedi. Milyoner Forest'in yerine geçen

haydut ki kafamızı karıştırmamak için ondan yine bu isimle bahsedelim, Müsteşar'ı ziyarete gittiği gece cinayet planını bütün teferrüatle kafasında hazırlamış bulunuyordu. Yukarıya, Müsteşar'ın çalışma odasına çıktılar. Stevenson kâhyasına, ne sebeple olursa olsun rahatsız edilmelerini tenbih etmişti. Ondan sonra bizce ehemmiyeti olmıyan bir mesele üzerinde konuşmağa başladılar. O sırada Müsteşar, Forest'e bir şey göstermek üzere kasasına gitti ve kasayı açtı. Belki bu vaziyeti Forest temin etti. Burası malum değil. Oda gayet kalın ve yumuşak halılarla kaplı idi. Forest, Müsteşar'ın arkasından yavaşça geldi. Ellerine lâstik eldivenler geçirmişti. Birdenbire adamın arkasından boğazına sarıldı. Kuvvetli parmaklarıyla sıktı, sıktı. Müdafaasız adamcağızı boğmak güç bir iş değildi. Onu öldürdükten sonra kasada asıl kendisine lâzım olan şeyleri aradı. Bunlar, hesabına çalıştığı memleketteki Amerika'lı casusların listesi idi. Onları buldu. Fakat almadı. Oturdu, kopya etti. Nasıl olsa kimse kendisini çalışırken rahatsız etmeyecekti. Kopya ettiği şeylerden biri de yeni keşfedilen uçağa ait bilgi idi. Sonra bu dosyaları yerli yerine koyarak lâstik eldivenleri sömine atıp yaktı. Lâstik kokusunun çıkması ve katilin pencereden gelmiş olmak ihtimalini de kuvvetlendirmek için camları araladı. Artık mesele şüpheleri kendi üzerinden atmağa kalyordu. Kapının yanındaki kristal yuvarlağı alarak koltuğa oturdu. Onu ipek mendili ile tutuyordu. Yuvarlağı başına vurup, başını yaralayacak ve kanatacakti. Böylece taarruza uğrayıp bayıltılmış hissini verecekti. Burada iki büyük hataya düştü. Evvelâ sol elini kullandı. Bunu başındaki yaranın sol tarafta açılmış olması gösteriyordu. Yaray açtıktan sonra mendilini cebine koyacağını düşünmüştü. Hal-

buki yuvarlağı başına tahmininden fazla bir kuvvetle vurduğu için hakikaten o anda bayılıverdi. Mendili de elinden yere düştü. Yoksa plân hakkile tatbik edilmiş olsaydı, mendil yine onun cebindeki yerini bulacaktı.

Polis onu bulduğu zaman sahte Milyoner hakikaten fazla kan kaybetmiş, perişan ve bitkin bir halde idi. Bu da, yuvarlağı başına fazla hızlı vurmasından ileri gelmişti. O gün gömineden lâstik kokusunun gayet hafif bir şekilde burnuma çarpmış olması, şüphelerimi ayrıca kuvvetlendiren noktalardan biri olmuştur. Şayet Milyoner'in üzerini aramış olsaydık, kopya edilen listeleri bulacağımızdan, onu o gün tevkif etmek kabil olacaktı. Fakat bu akla gelecek birşey değildi.

Sonra bana öyle geliyor ki o gece Kâhya Grin'in tam cinayet dakikalarında bahçede o esrarengiz topalla buluşması da, şüpheyi Milyoner'in üzerinden almak için casus şebekesi tarafından

hazırlanmış bir oyundu.

Valter yerinden doğruldu:

— Cinayet aşağı yukarı senin anlattığın gibi cereyan etmiş olabilir. Fakat şimdi ortada çözülmesi lâzım gelen mühim düğümlerden biri kalıyor: Şu topal kim oluyor acaba?

Buna Cakson cevap verdi:

— Bunun pek o kadar mühim bir şahsiyet olacağını zannetmiyorum, dedi. Olsa olsa o da Kâhya Grin gibi casus şebekesinin ufak tefek âzâlarından biridir.

Cevat Altan sordu:

— Bronsks'daki evi ve Tulinin açıldığı yarıda kalmış binayı kontrol ettiriyor musunuz?

— Helbet te.. Oradan ayrılırken ilk işim komisere tenbih etmek oldu. Her gün, her saat hem kulübe hem de yarı kalmış yapı gözlenecek.

— Bunun da faydası topalı yakalamak olacak. Onun vasıtasile de, herhalde mühim bir iz üzerinde yürüyebiliriz.

— Peki topalın evin basıl-

dığından haberi varsa?

— O zaman olayın yeni bir patlak vermesini beklemekten başka çare kalmaz.

TEHDİT

Ertesi günün akşam üzeri sacayağı yine Emniyet Direktörlüğünde, Cakson'un odasında toplanmıştı. Cakson'un asık suratına rağmen Valter'le Cevat Altan az çok neşeli görünüyorlardı. Cakson onları görünce:

— Neye sırtıyorsunuz Al-lahaşkına? diye homurdandı. Yoksa halimde gülünecek bir şey mi var?

Valter kendini tutamadı. Hafif bir kahkaha attı:

— Yok canım, dedi. Sende gülünecek birşey yok. Doğrusunu istersen, insanın yüzüne bakınca ağlaması lâzım gelir. Efendim mesele başka. Ötedenberi her hâdiseyi aslından tahkik etmeği, okuyucularına en yeni ve en doğru haberleri vermeği kendine düstur olarak kabul etmiş olan meşhur rakibimiz

— Affedersiniz Bay Müfettiş, dedi. Sizinle yalnız görüşebilir miyim? Gayet mühim bir mesele icindir.

Jurnal gazetesi bu sabah yine gümbür gümbür atlamış bulunuyor. Dünkü maceralarımızı, müsaadenle bütün tafsilâtı ve resimleriyle beraber bizim gazeteye yetiştirdik. Tabii sabahleyin gazeteyi gördün.

Cakson başile «Evet» işareti yaptı. Ama yüzünü buruşturmaktan kendini alamadı:

— Güzel, hoş ama çocuklar. Arada sırada bana oyun oynamaktan vazgeçseniz çok daha iyi olacak. Meselâ Forest'in odesında düşünürken çekilmiş olan resmim hiç de hoş değildi.

Valter onun omuzuna vurdu:

— Aldırma canım, dedi. Müsaade et de bir parça olsun gazetecilik zevkimizi tatmin edelim. Bizim başka bir şan şeref aradığımız yok zaten. Yazıyı dikkatlice okudu isen, orada Filip Cakson adında bir emniyet müfettişinin harikulade zekâ ve kabiliyetinden bahsedildiğini, hâdisedeki her yeni adımın onun tarafından atıldığını görmüşsündür.

Cakson kendini tutamıya-

rak gülümsedi:

— Ah siz gazeteciler yok musunuz! diye içini çekti. İnsanı en zayıf tarafından vurmasını bilirsiniz.

Sonra ciddileşti. Masanın üstündeki pürolardan birkaçını cebine yerleştirmekte olan Cevat'ı kolundan yakalayıp bir koltuğa oturttu:

— Görüyorum ki bulduğunuz pansiyonun kapıcısı hâlâ püro içiyor, dedi. Galiba o isi bırakıncaya kadar bütün içtiği pürolar bizim keseden gidecek. Arkadaşlar şakayı bırakın da şöyle oturun bakalım karşınıza. Meseleyi sizinle bir kere daha gözden geçirmek isterim. Yalnız bu konuşmalarımızın gazete sütunları için olmadığını tekrara lüzum yok zannederim.

— Forest'in cesedine otopsi yapıldı mı?

— Evet yapıldı. Ölünün odesında bulunan sürahideki su da tahlil edildi. Netice şudur: Suda kuvvetli bir zehir bulundu. Fakat işin garibi Forest'in vücudünde bu zehirden izler bulunmasına rağmen onu derhal öldüren daha başka, çok daha anlî tesirli bir zehirdi. Vücutta bu zehirin izlerine de tesadüf edildi. Lâkin bu zehrin vücudüne nasıl girdiği bir türlü anlaşılamadı. Doktorlar sırınga ihtimalinden bahsediyorlar. Burada akla birşey gelebiliyor. Forest bize hissettirmeden kendi kendine sırınga yaparak intihar etmiş olabilir.

Valter buna itiraz etti:

— Bu imkânsız, dedi. Eğer Forest intihar edecek olsaydı ölümler, kendini ölüme teslim etmesi lâzım gelirdi. Halbuki o taarruza uğrıyan vahşî bir hayvan gibi ölümlle mücadele etti. Hattâ gözlerinden son hayat zerrelere uçarken dahi konuşmağa, kendince mühim birşeyler söylemeğe çalışıyordu. Belki de öldürüldüğünü hissedince, bize katilin ismini bile verecekti. Buna muvaffak olamadı. Hayır, bayır intihar ettiğini hiç zannetmiyorum. Forest, diğer isimleyle Karl muhakkak öl-

dürülmüştür.

Cevat Altan da aynı fikirde idi. Cakson:

— Ben de sizin gibi düşünüyorum! dedi. Lâkin doktorların sıringadan bahsetmeleri böyle bir ihtimale şüpheli de olsa açık bir kapı bırakıyor.

Cevat, ağzından ayırmadığı piposunu arka cebine yerleştirerek, demin aldığı pürolardan birini yaktı. Sonra yüzünü buruşturarak:

— Allahım seversen şu pis markayı ne zaman değiştireceksin? diye soylendi.

O sırada Cakson'un masasının üzerindeki diktafonun zili çaldı. Emniyet Müfettişi makineyi açtı. Boğuk bir ses:

— Müfettiş Cakson, divordu. Doktor Şayner isminde bir zat sizinle görüşmek istiyor.

Müfettiş kaşlarını çatı:

— Buyursun! diye emrettikten sonra arkadaşlarına döndü:

— Doktor Şayner, şu sahte Milyoner'in evinde gördüğümüz doktor değil mi? diye sordu. Tuhaf şey benimle görüşülecek nesi var acaba? Ne ise gelsin bakalım da görürüz.

Kapı vurularak açıldı. İgeriye uzun boylu, sağlam yapılı, aşağı yukarı kırkında vakıslıklı bir adam girdi. Bu doktor Şaynerdi. Müfettiş'i yalnız bulacağını ummuş olmalı ki, odada başkalarını görünce duraladı:

— Affedersiniz Bay Müfettiş, dedi. Sizinle yalnız görüşebilir miyim? Gayet mühim bir mesele içindir.

Cakson, bir an karşısında kendini belli etmeden süzdü:

— Baylar vabancî değildirlar, dedi. Şahsî bir mesele ise o başka. Yok şayet bir iş için ise buyurun söyleviniz. Arkadaşlarımdan gitti birşeyim yoktur.

Doktor Şayner kendisine gösterilen koltuğa oturdu. Gözlerini bir iki saniye ordakilerin yüzünde doluştırdıktan sonra kekeleyerek:

— Buraya garip bir mesele yüzünden gelmiş bulunuyorum, dedi. Kendimle uzun bir mücadeleden sonra nihayet sizi görmeğe karar verdim. Vakiya böyle şeylere inanmak benim yaşım ve mesleğimde bir için tuhaftır, ama bu derece büyük bir mesuliyeti üzerime almak istemedim.

Doktor Şayner biraz daha Müfettiş Cakson'a doğru eğilerek:

— Hastahanemdeki hastalardan birisi bir tehdit mektubu almış, dedi. Bu geceyarısı saat onikide öldürülecekmiş!..

HABERLİ CİNAYET

Doktor Şayner kendisini dinliyen üç adamın da yüzünde şüphe ve hayret bulutlarının uçtuğunu görmüştü:

— Evet! dedi. İlk size olduğu kadar bana da garip ve inanılmıyacak birşey görünmüştü bu. Lâkin meseleyi baştan dinlerseniz buraya gelip sizi rahatsız edişime hak verirsiniz. Müsaade ederseniz anlatayım.

Doktor Şayner bütün kullanmıştı. Cakson'un uzattığı püroyu nezaketle reddettikten sonra anlatmağa başladı:

— Fredrik Keyt yakın dostlarımdan biridir. Bundan dört, beş ay evvel gittikçe artan bir asabî buhrana tutuldu. Öyle ki kendini idare edemez bir hal aldı. Hayatının tehlikede olduğundan korkuyordu. Bu korku gün geçtikçe onu daha kuvvetle sarsmağa başladı. Kimsesizdi. Evinde uşağı ve bir açısı ile beraber oturuyordu. Onlardan da şüpheleniyordu. Nihayet bir gün bana yalvardı. Kendisini bu korkudan kurtarısam, istediğimi vereceğini vadedti. Kendisini çok severim. Onu anormal bir menfaat mukabilinde tedavi edecek değildim. Arkadaşlığıma güvenirdi. Kendisine kliniğime gelip yatmasını, burada her an hususî nezaret altında bulundurulacağını söyledim.

Memnuniyetle kabul etti. Bir aydanberi Firedick Keyt kliniğindedir

Dr. Şayner bir an sustu. Gözlerini bir defa daha odadakilerin yüzlerinde dolaştırdıktan sonra sözüne devam etti:

— Keyte vadettiğim gibi bakmakta kusur etmiyordum. Günün yirmidört saatinde yanında hususî hastabakıcılar bulunduruyordum. Odası binanın en emin yerinde idi. İki katlı olan hastanenin ikinci katında olan bu odaya dışarıdan, ancak merdiven vesaire gibi vasıtalarla çıkılabilir. Oldukça uzun bir koridorun ucundadır. Bu koridora açılan kapıdan başka bir taraftan bu odaya girilemez.

Fredick Keyt hastahaneye geldikten sonra sıhhatinde bir değişiklik görülmeğe başlandı. İyileşiyordu. Artık eskisi kadar hayalî bir düşmandan korkmuyor, sinir buhranları geçirmiyordu. Ba-yağı iyileşmeğe yüz tutmuş-

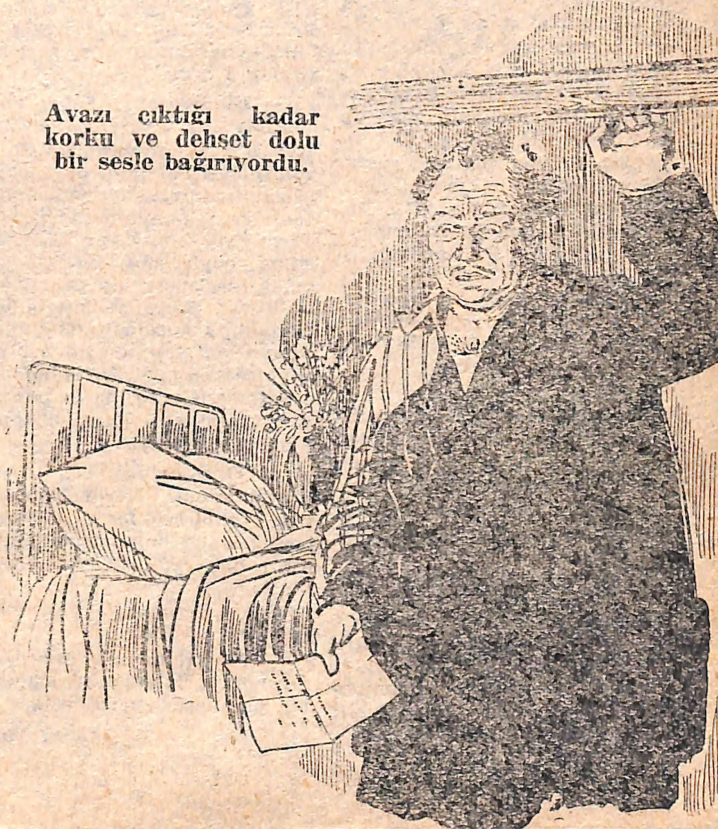
tu. Belki birkaç hafta sonra, tamamen normal benliğine kavuşacak hastahaneden çıkacaktı. Fakat üç gün evvel aldığı bir mektup onu birdenbire korkunç bir hale soktu.

O gün vakit öğleden sonra, saat iki sularında idi. Çok yorulmuştum. İşlerimden güçlükle baş alıp yemeğe oturmuştum ki korkunç bir bağırma ile yerimden fırladım. Sesin sahibini tanı mıştım. Bu Fredrik Keyt idi. Avazı çıktığı kadar, korku ve dehşet dolu bir sesle bağırıyordu:

— Bırakın beni! Gideceğim buradan! diye haykırıyordu.

Hemen onun yanına koştum. Gözleri yerinden fırlamış, saçları dikilmiş, dudakları sarkmıştı. Dört hasta bakıcı kendisini güç zapt ediyordu. Ona sakinleştirici kuvvetli bir ilaç verdim. Dakikalarca yanında durdum. Nihayet bir parça kendini topladıktan sonra meselenin ne olduğunu öğrenebildim.

Avazı çıktığı kadar korku ve dehşet dolu bir sesle bağırıyordu.

Bir tehdit mektubu almıştı. Bu mektupta sadece birkaç cümle vardı:

«Keyt Fredrik, ölümüne karar verildi. Seni ölümün amansız pengesinden hiçbir kuvvet kurtaramaz. Günün, saatin gelince öleceksin!»

Mektup bukadarcıktı. Daktilo ile yazılmıştı. Zarfın üstü de daktilo edilmişti. Keyt'in korkusuna rağmen ben bu mektuba hiç bir mâna veremiyordum. Onu, uzun zaman bu mektubun mânasızlığından bahsederek, iknaa çalıştım. Güç halle bir parça kendini toplayabildi.

Fakat dün akşam postadan aynı şekilde, fakat sözleri biraz değişik, ikinci bir tehdit mektubu çıkmaz mı? Bu sefer Fredrik Keyt tamamen zıvanadan çıktı. Mektupta şunlar yazılıydı:

«Ölüm saati yaklaşıyor. Öldürdüğün adamların intikamı alınacaktır!»

Bu ikinci mektup beni de az çok rahatsız etmişti. Haydi birincisine kaba bir şaka diyelim. Fakat bir daha tekrarlanınca iş şaka olmaktan çıkıyordu. Lâkin ben yine aldırış etmiyecektim. Şayet bu sabah bir üçüncü mektup gelmemiş olsaydı.

Dr. Şayner bir an sustu. İç cebinden bir zarf çıkardı. Müfettiş Cakson'a uzattı. Üç arkadaş birden mektubun üstüne eğildiler. Şu satırları okudular:

Fredrik Keyt intikam saati bu gece tam saat onikide çalacaktır! Seni bu ölümden kimse kurtaramaz!»

Şayner anlatıyordu:

— Bu mektup Keyt'i mahvetti. Ne söyledim, ne kadar nasihat ettimse hiç fayda vermedi. Artık kimseyi dinlemiyordu. Saatlerce buhran içinde yaşadı. Bir an bile yanından ayrılamadım. Nihayet baygın bir halde yatağa düştü. Yanına en yakın adamlarımdan ikisini bırakarak doğruca buraya geldim. Vakiâ hâlâ bu mektupların ciddi birşey olduğuna inanamıyosam da bu kadar mesuliyetli yük altında kalmak istemiyorum.

Herseyden evvel, polis bu mektuplardan haberi olmalı, diye düşündüm.

Dr. Şayner sustu. Bir iki öksürdükten sonra odadakilerin yüzlerine baktı. Hikâyesinin onlar üzerinde ne gibi bir tesir yaptığını anlamak istiyordu. Cakson elindeki mektubu evirip çeviriyordu. Birşey düşündüğü belliydi:

— Fredrik Keyt neden korkuyor acaba? Size bunun hakkında hiç birşey söylemedi mi? Meselâ bir düşmanı falan var mı?

— Bilmiyorum. Bana hiç böyle birşeyden bahsetmedi. Buhranlı zamanlarında sadece «Beni öldürecekler!» diye bağırıp dururdu. Kim öldürecek? Neye öldürecek? Bunu tabiatile bilmiyorum.

— Keyt ne iş yapıyor?

— Dış İşleri Bakanlığı mukabil casus teşkilâtında büyük bir mevki sahibi idi. Fakat sekiz ay evvel kendi rızasıyla tekaüde sevk edilmişti.

Cakson'un gözlerinde belirsiz bir parıltı yanıp kayboldu. Şayner konuşmasına devam ediyordu:

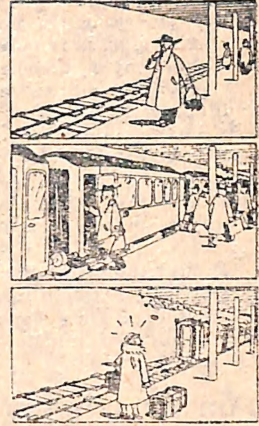
— Bilmem ama, bende garip bir his var, diyordu. Keyt'e gelen mektupları Stevenson ve Forest'in ölümleleriyle yakından alakadar görüyorum. Bu alâkayı nereden çıkardığını bilmiyorum. Lâkin içime böyle doğuyor. Keyt bu iki zatla samimi arkadaştı. Sonra Stevenson'un öldürüldüğünü gazetede okuduğu zaman ben yanındaydım. Birdenbire sararmıştı. Elindeki çay fincanı yere düşüp parça parça olmuştu. Kendini toplamağa çalışarak:

— Onu öldürdüler, diye mırıldanmıştı. Nereye kaçsa yine öldüreceklerdi. Fakat beni burada bulamazlar. Bulsalar bile yanıma yaklaşamazlar.

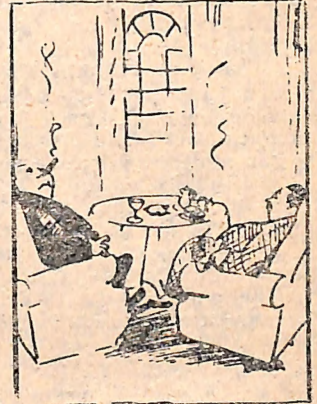
Sonra birdenbire yerinden fırlayıp:

— Hayır, hayır!.. diye bağırmıştı. Yakalanmıyacağım bu namuhsuz heriflere!..

‘Arkası var)

Dalgın profesör ile karısı istasyonda buluşacaklardı!!!

— Beş yıl önce bu şehre geldiğim zaman ayağımda bir tek pantolonum vardı. Halbuki şimdi bir milyonum var. — Peki ama bir milyon pantolonu ne yapıyorsun?

DÜNYANIN EN KİBARI

Çok kibar. Tramvayda, tirinde herkese yer verirdi. Herkes ona «dünyanın en kibar adamı» derdi. Bir gün onu tünelde gördüm. Oturuyordu. Önünde anası yerinde bir kadın ayakta duruyordu.

— Ayıp değil mi, yer ver-sene, sen dünyanın en kibar adamı değil misin? diye takıldım. Pek yorgundu galiba

— Evet, dedi. Fakat yeraltının en kibar adamı değilim

ASIL HAZİNE

Rodni Hok, Jamaika'nır meşhur «Kıralın Başı» meyhanesine doğru yürüdü. Yirmi, yirmibeş yaşlarında, narın, tığ gibi delikanlıydı. Berak mavi gözlerinin etrafı, çok gülmekten kırış kırış olmuştur. Bir kaptan olduğunu belli eden siyah bir ceket ve siyah satenden, dizine kadar gelen bir pantolon giymişti. Çorapları beyazdı.

— Meyhanenin önüne geldi ve duvara asılmış bir kâğıdı okuyan bir küme adamın arasına karıştı. Bu, Jamaika Valisi Sir Tomas Modiford'un, Henri Morgan'ı, Jamaika harp gemilerine amiral tayin ettiğinin ilanıydı. Hok, heyecanlı heyecanlı konuşan insanların bir arı vızıltısı gibi yükselip alçalan seslerini dinledi. Birisi:

— Sivrisinek Körfezinden yeni döndü, diyordu. Yüzbin İngiliz altınından fazla para getirmiş diyorlar. Talihli adam şu Henri Morgan, ves-selâm.

— Hem de hepsini kendi aralarında taksim ediyorlar. Sadece kazandıklarının onbeşte birini Kırala, onda birini Amiral'e veriyorlar. Bir düşün ne para!

— Şimdi nereye gidiyor acaba?

Bir bahriye onbaşı:

— Puerto Velo'ya, diye cevap verdi. Bu sefer artık en aşağı yarım milyon altınla döner.

Bunun üzerine Rodni Hok, onbaşıya döndü:

— Puerto Velo'ya mı dedin? diye sordu.

— Evet.

— Öyleyse ben de gidiyorum.

Bahriye onbaşı, bir kahkaha attı ve kılıcının kabzasını okşayarak büyük bir gu-

rurla:

— İmkânsız, dedi. Geç kaldın. En son aldığı gönüllü benim. Kadro doldu.

Rodni Hok, hafifçe gülümsemi:

— Puerto Velo'da mühim bir işim var, ama gemi bulamıyorum, dedi. Onun için gitmem lâzım.

Bahriyeli istihfafla:

— Gitmesi lâzımmış! diye söylendi. Ben sana demedim mi, gönüllü listeleri doldu diye? Morgan demin gemiye girmek isteyen iki adamı meyhanenin avlusundan dışarı tekmeledi. Sakın sen de gidip de onu taciz etme. Kızdığı zaman, gözünü kan бүрүр. Artık kimseyi görmüyor.

— Rodni Hok'ı görür.

— Rodni Hok da kim ki?

Rodni lâkaydane:

— Ben, diye cevap verdi.

Henri Morgan da kim ki?

Bahriye onbaşısının gözleri dört açıldı:

— Henri Morgan kim diye soruyor! dedi. Port Royal'da, Jamaika'da, Henri Morgan kim? diye soruyor! Aman Allahım, sen deli misin ne?

— Denizciliğe başlamadan evvel Barbados adasında bir esirmiş, hizmetkâr bir esir.

Bahriye onbaşı, parmağını Rodni'nin göğsüne dayıyarak:

— Bana bak! dedi. Bir an evvel öteki dünyayı boylamak istiyorsan, git Henri Morgan'a bunu söyle.

— Beni öldürmek için kı-

ÇEVİREN :

NIHAL YEĞİNOBALI

Resimleyen : FİRUZ

lcını kullanması lâzım. Buraya bak:

Rodni, cebinden iki altın çıkarıp bahriyelinin eline sıktırdı ve:

— Kendine bir başka kılıç al, diyerek adamın kılıcını aldı, gitti.

Meyhaneden çabucak geçerek, avlunun kapısına geldi. Kapıda elinde tüfek, iriyarı bir bahriyeli nöbet bekliyordu. Rodni onu itip geçti ve avluya girdi.

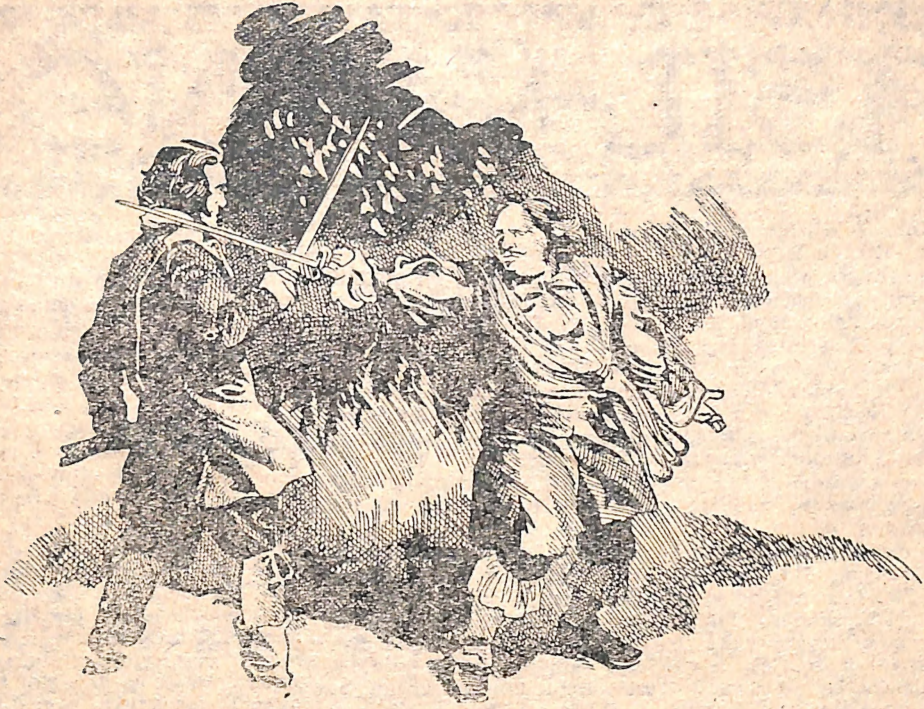
Burası genişçe bir meydanlıktı. Üç tarafı meyhanenin duvarlarıyla çevriliydi, döndüncü tarafta da ağır demir bir kapı vardı. Dallarına fenerler asılmış, dev gibi bir ağacın hışırdayan yapraklarının arasından mehtap süzülüyordu. Bu ağacın altındaki masaya üç adam oturmuş, konuşuyorlardı. Yerde, kınından çıkarılmış üç kılıç ışıldıyordu. Masanın üstü rom sürahileri, gemici haritaları ve dağınık listelerle kaphydı. Adamlardan ikisi, Kaptan' Cekmen'le, Kaptan Morris, zayıf adamlardı. Üçüncüsü, iri omuzlu, ağır yapılı bir adamdı. Uzun saçları vardı. İki adamı dikkatle dinliyor ve hiç birşey söylemiyordu.

Elinde kılıç, Rodni Hok ilerledi.

— Affınızı rica ederim beyler, Henri Morgan'ı arıyorum, dedi.

Ağır yapılı adam, ağır ağır döndü. Geniş, biraz etli bir yüzü vardı. Kalın alt dudagının altında bir tutam sakal görünüyordu. Bıyıkları kalın ve uzundu. İstihza dolu iri gözleri, insanın beynini delip geçiyor gibiydi.

— Henri Morgan benim, dedi.

Sesi derin, zengin ve mâ-nalıydı. Rahatsız edildiği için kızdığı seziliyordu. Hok hafifçe eğildi.

— Bendeniz, Kaptan Rodni Hok, dedi. Son zamanlara kadar Puerto Velo'yla ve St. Jago de Kubba'yla ticaret yapıyordum. Daha doğrusu, İspanyol sahil bekçilerinin burunlarının dibinde kaçakçılık ediyordum. Birkaç hafta evvel gemimi batırdılar.

— Eee...?

— Puerto Velo'da mühim bir işim var. Sizinle gelmek istiyorum.

Henri Morgan, dudaklarını bile kıpırdatmağa tenezzül etmeden:

— Gönüllü listesi doldu, dedi.

— Dışarda da öyle dedilerdi, ama...

Morgan:

— Listeler doldu dedim ya, diyerek onun sözünü kesti. Sen hem buraya nasıl girdin?

— Yürüye yürüye.

— Öyleyse yürüye yürüye de çık. Hem de çabuk.

Rodni'nin gözleri azıcık kısıldı.

— İmkânsız! dedi. Sizinle Puerto Velo'ya gitmem elzem. Çok mühim bir işim var.

— Öyleyse yüze yüze git.

Morgan, sesini yükseltmemişti, fakat gözlerinde ani bir öfke parıltısı belirmişti.

— Son defa olarak söylüyorum, beni rahat bırak, dedi.

Hok, bir an sükûnetle Henri Morgan'ı süzdü. Sonra yumuşak bir sesle:

— Dediler ki, dedi. Henri Morgan kılıç kullanmakta usta olan cesur bir adammış. Merak ediyorum, acaba Barbados'lu bir esir sahiden de kılıç kullanmasını bilir mi?

Henri Morgan:

— Vay canına!

Diye bağırdı. Gözlerinde soğuk ışıltılar belirmişti.

Cekmen'le, Morris belli etmeden birbirlerine baktılar, sonra ellerindeki rom masrapalarını dikkatle masaya koydular. Bir an gergin bir sessizlik oldu. Morgan'ın yü-

zû bembeyaz kesildi, sonra kızardı. Gözlerindeki ışıltılar söndü. Ağır ağır eğilip yerdeki kılıçlardan birini aldı. Gene ağır ağır kalktı. Demir gibi sağlam vücutlu olduğu besbelliydi.

— Rodni Hok! dedi, demin söylediğini geri al. Hem de derhal.

— Belki Puerto Velo'da geri alırım. Burada değil.

— Puerto Velo'yu göremiyeceksin... Dikkat et!

Rodni Hok, kılıcını kaldırdı. Morgan, üç adım ilerledi. Vücudünün ağır olmasına rağmen, hareketleri o kadar hafif, o kadar çevik ve ahenkliydi ki, insanı şaşırtıyordu.

Kılıçlar havada çarpıştı. Fenerlerden vuran ışıklar, uçlarını ince ince alevlere benzetiyordu. Morgan'ın kılıç kullanmakta usta olduğu, daha ilk anda meydana çıktı. Hareketlerinde ustalıktan da üstün bir maharet, bir sanat, âdetâ bir deha vardı. Bir aralık kılıcı karşısındakinin

boynunu çizdi. Rodni, kanının sıcak sıcak, ağır ağır aktığını hissetti. Ve yeni bir hevesle hücumla geçti.

Bu hücumun şiddeti, Henri Morgan'ı bir an şaşırttı ve gerilettili. Cekmen'le Morris hayret içinde kaldılar. Morgan, gerilesin! Henri Morgan'ın gözlerinde bir ışık belirdi, biraz hayret, biraz takdir gibi birşey.

Hok, son bir hamle yaptı. Karşısındaki başka bir adam olsa idi, bu hamle ile mahvolabilirdi. Fakat karşısındaki Henri Morgan'dı. Çabucak kendisini topladı ve Rodni'nin hamlesine, beklenmeyen bir hücumla cevap verdi. Rodni, arkasını, ağacın gövdesine dayamış, sıkışmış kalmıştı. Kılıcı elinden düştü. Henri Morgan'ın kılıcı gırtlığına dayamıştı. Ve Henri Morgan'ın kılıcının çeliği kadar sert ve soğuk gözleri, gözlerine dikilmişti.

— Haydi bakalım, Kaptan Hok, Barbadoslu esir hakkında söyledığın şeyi geri alıyor musun?

Kılıcın ucu, hâlâ Rodni'nin gırtlığında, Henri Morgan'ın ölüm ifade eden gözleri, hâlâ gözlerindeydi. Delikanlı hafifçe gülümsedi ve:

— Henri Morgan, dedi. İnsana böyle kılıç kullanmasını öğretiyorlarsa, Barbadoslu bir esir olmadığımı yanarım.

Bir an, Henri Morgan'ın gözleri yanmakta ve kılıcı Rodni'nin gırtlığına dayanmakta devam etti. Fakat Henri Morgan'ın haletiruhiyeleri, insanı şaşırtacak kadar süratle değişirdi. Birden dudakları aralandı ve gözleri gülümsedi. Kılıcı avlunun döşemelerine yuvarlandı.

— Cesursun Kaptan Hok! diye bağırdı. Hayatımı bağışlıyorum. Gidebilirsin.

Fakat Rodni başını salladı:

Bu hücumun şiddeti, Henri Morgan'ı bir an şaşırttı. Cekmen'le Morris hayret içinde kaldılar...

— Hangi gemiye tâyin edeceksiniz beni?

Morgan, çabucak arkasını döndü:

— Gene aynı terane ha? diye bağırdı. Pek inatçı bir köpeksin sen.

— Pek.

— O esir lâfının, beni ne kadar sinirlendirdiğini biliyor muydun?

— Tabii. Kim bilmez ki?

— Yanımda kalmak için mi mahsus o bahsi açtın?

— Evet, efendim.

Henri Morgan, gözlerini kısarak Rodni'yi süzdü.

— Zannettiğimden de cesurmuşsun, dedi. Sana ele geçireceğimiz ganimetlerden hiçbir pay vermeyim.

— Ben zaten ganimet için gitmiyorum.

— Garip... Her neyse, yarın sabah şafak sökerken Satisfaction gemisine gel.

Hok başını eğdi.

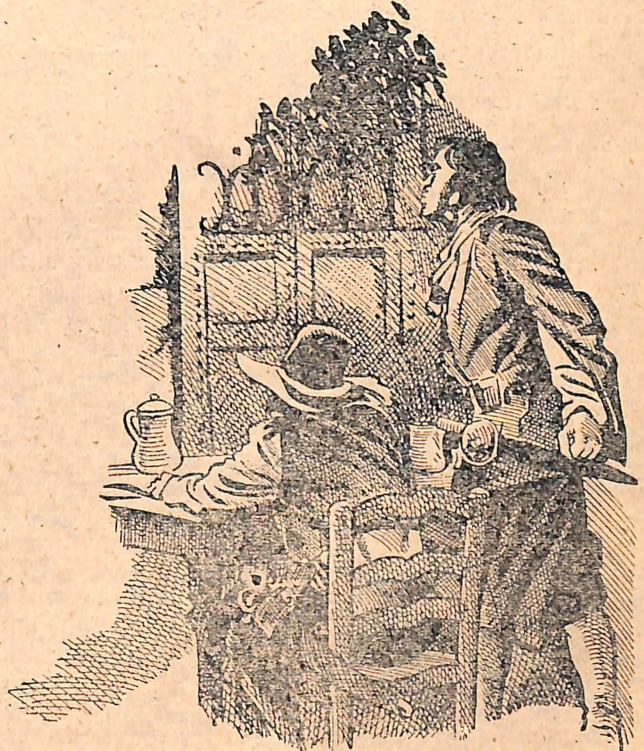
Dönüp bahçe kapısına

doğru ilerledi. Henri Morgan ve iki kaptan, onun girişini seyrettiler.

Birkaç gün sonra dokuz gemiden ibaret olan filo, suları yara yara ilerliyordu. Denizin rengi koyu maviydi ve rüzgâr, uqları saf beyaz köpüklerle taçlı, ufak ufak dalgalalar yapıyordu. Dokuz kadirga yelesenlerini şişirmiş, hafifçe salana sallana ilerliyordu.

Puerto Velo'yu yağma etmeğe gidiyorlardı. Gemiciler heyecan içindeydiler. Puerto Velo, yeni dünyadaki İspanyol şehirlerinin en zenginiydi. Ambarları dünyanın dört bir köşesinden gelme kıymetli mallarla ağız ağıza doluydu. Kadınları ise ceylân gözlü, kısl dudaklı güzel mahlûklardı.

Adamlar kendi aralarında konuşarak boş denizi seyrediyor ve bir an evvel kara

görünse diye sabırsızlanıyorlardı.

Amiral gemisinde ise Henri Morgan, kaptanlarını etrafına almış ne yapacağını anlatıyordu. Tropik güneşinin altında bakura dönmüş yüzleriyle hepsi de yaman birer deniz kurdu olan kaptanlar da onu dinliyorlardı. Rodni Hok, hiç sesini çıkarmadan onları seyrediyordu. Henri Morgan:

— Gece olurken korfezin ağzına varacağız, dedi. Derhal hücumla geçeceğiz. St. Jeronino ve Glorya şatosunu almak lazım. Onları alamazsak, şehre girmek imkânsız. Onları aldık mı da şimaldeki Demir Kale teslim olmağa mecbur kahr.

Cekmen:

— Doğru, diye homurdandı. Ama St. Jeronino'yla, Glorya Şatosuna varabilmek için, önce Demir Kalenin önünden geçmek lazım. Halbuki bizim kâfi derecede adamımız yok. Dokuz gemiyle bir avuç...

Morgan, çabucak Cekmen'

in sözünü kesti:

— Ne kadar az, insan olursa o kadar fazla şey düşer. Dinleyin! Dört gemimiz Demir Kale'yi meşgul edecek. Sanki en büyük kuvvetimiz ordaysın gibi göstereceğiz. Bir taraftan da öteki gemileri Gonşes Irmağında demirleyip karaya çıkacağız. Bütün kuvvetimizin Demir Kale'yle meşgul olduğunu zannettiklerinden, bizim beritaraftan karaya çıktığımızı kimse bilmez. Cekmen, Demir Kale'ye karşı çarpışsın. Ben de karadan Glorya Şatosuna hücum ederim.

Rodni Hok, aheste aheste:

— Nafile, efendim, diye söze karıştı.

Henri Morgan, derhal ona döndü ve:

— Ne? diye kükredti.

Rodni, denizi gösterdi. Ufuklara daha şimdiden alaca karanlık çökmüştü. Uzakta, kara tarafında ufak, beyaz bir benek görünüyordu. Tecrübeli bir denizci, bunun bir yelken olduğunu derhal anlayabilirdi. Rodni:

— Emin olabilirsiniz A-

miralim, dedi. Sahil bekçileri geleceğimizi haber aldılar ve gelip gemileri saydılar. Şimdi de hükümete haber vermede gidiyorlar. Demir Kale'ye dört gemiyle hücum ettiğimizi görünce, öteki beş geminin nereye gittiğini merak edecekler. Bu da besbelli tabii; ya St. Jeronino, ya da Glorya Şatosu.

— Keskin gözlerin var, Kaptan Hok. Mademki kaç gemi olduğumuzu biliyorlar, iyi çarpışmamız lazım. İnsana şehri «buyrun» diye teslim etmezler. Hançerlerimiz ne güne duruyor?

— Bence bazı meselelerde hançerleri kullanmamak daha iyidir, Henri Morgan. Daha tesirli silâhlar bulunabilir.

— Meselâ?

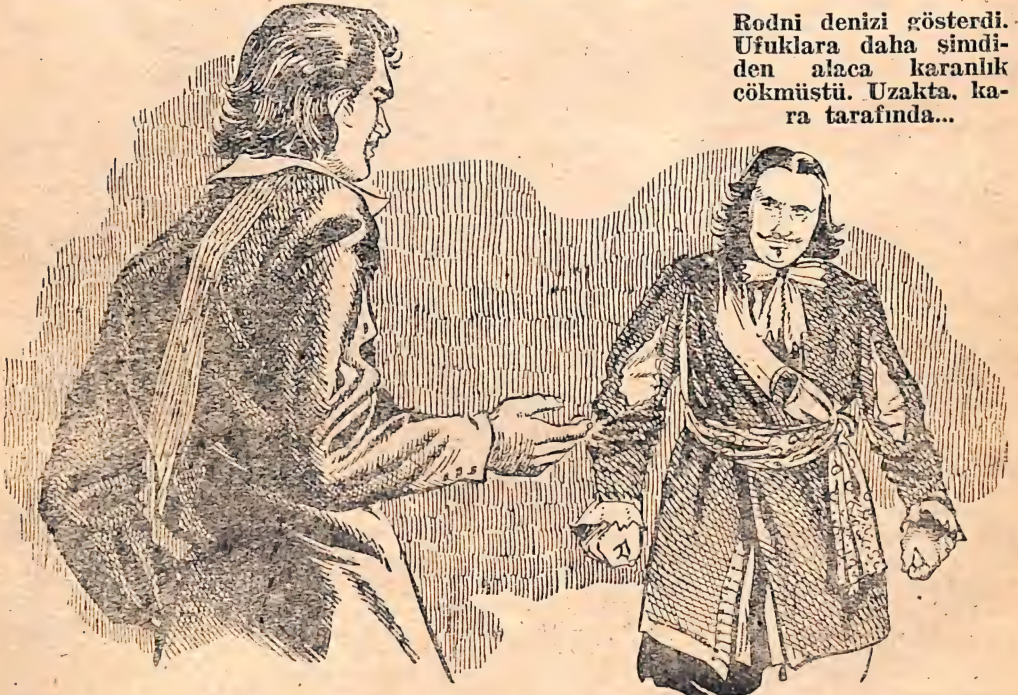
— Biraz barutla, beş kayak. İyi idare edilse, çok işe yarayabilir.

Morgan'ın gözleri kısıldı:

— Anlat bakalım, dedi.

— Cekmen'in emrine üç gemi veririz. O Demir Kale'yi meşgul eder. Siz de beş gemiyle Gonşes Irmağına yollanırsınız. Geriye kalan

Rodni denizi gösterdi. Ufuklara daha şimdiden alaca karanlık çökmüştü. Uzakta, kara tarafında...

gemiye bana verirsiniz. Beş tane de kayık isterim. Böylece ateş açtığımız zaman, sanki altı gemiymişiz gibi olur. Üç de Cekmen'in gemisi. Etti mi dokuz? Sizin beş geminin nerde olduğunu o zaman kimse merak etmez.

— Akıllı çocuksun, devam et.

— Ateş devam ederken, ben adamlarımı Glorya Şatosunun doğu tarafında karaya çıkarırım. Siz de batıdan gelirsiniz. İyice bir sararız. Elli adam yetişir.

Kaptan Cekmen, istihfafla güldü:

— Adam delirmiş! Bir gemiyle elli adam yetişir mi hiç?

Morgan, elinin bir işaretini onu susturdu.

— Ya beceremezsen? dedi.

— Kellem elden gider. Sizse hiçbir şey kaybetmezsiniz.

Amiral, keskin gözleriyle delikanlıyı süzdü. Bu gencin hâl ve tavrındaki sakin kuvvet, ateşli ve huzursuz bir adam olan Morgan'ın hoşuna gitmişti. Henri Morgan, bir insan sarrafıydı. İnsanın nasıl bir adam olduğunu hemen anlar ve hiç yanılmazdı. Ansızın gülmüştü ve kısaca :

— Seni ikinci kaptan tayin ettim, dedi. Beş kayıkla elli adam emrine verilecek. Bana karaya çıkıp ilerliyecek kadar vakit bırak. Hücuma geçtiğimi ben sana haber veririm. O zaman sen adamlarını karaya çıkarırsın.

Gün inerken işe başladılar. Beş kayık Rodni Hok'a verilen geminin yanına getirildi. Bu beş kayığın baş ve kıç tarafına tahtadan, yüksek merdivenler kuruldu. Rodni Hok, bütün bu işleri sükunetle idare ediyordu. Kendi gemilerinden birinin güvertesinde duran Cekmen de onu saklamağa teşebbüs etmediği bir istihfafla seyrediyordu. Böyle saçmalıklardan hiç hoşlanmazdı.

Grubun alevli, renkleri çabucak söndü ve gecenin karanlığı, her tarafı sardı. Sadece denizin hışırtilı suları

dalga dalga yakamozlanıyordu.

Amiral Morgan Satisfaction'un güvertesinde bir işaret meşalesi yakıtı ve emrindeki beş gemi, beş beyaz hayalet gibi Gönşes nehrine doğru süzülüp gitti.

Beş geminin uzaklaştığını gören Rodni Hok, adamlarına son emirleri verdi ve parmaklığa dayanıp bekledi. Rüzgârın estiği tarafa Cekmen'in üç gemisi bekliyordu. Gece, mağaralar kadar boş ve karanlıktı, denizin fısıltısıyla dopdolu bir karanlık... Rodni Hok, parmaklığa dayanmış sessiz ve hareketsiz duruyordu. Gözlerini görünmeyen uzak ufuklara dikmişti.

Geceyarısına doğru güverteden bir fener aldı ve üç defa kaldırıp indirdi. Cekmen'in gemisinden bu işarete cevap olarak bir tek meşale yandı. Hok, alçak sesle bir emir verdi. Geminin yelkenleri şişti ve kayıklar gemiden uzaklaştılar. Geminin topçuları ateş etmeğe hazırlandılar. Rodni dümene geçti.

Bundan evvel kaç defa Demir Kale'nin önünden gizlice geçmişti. Onun için suları iyi bilirdi. Yarım saat sonra kalenin siyah şekli belirdi.

Cekmen, Demir Kale'yi meşgul edince, İspanyollar karanlıkta gemileri göremeseler bile top ateşinden hücum eden gemilerin üç olduğunu anlarırdı. İşte Hok'un vazifesi ateş açınca emrindeki beş kayığı beş gemi gibi göstermekti. O zaman İspanyollar, Henri Morgan'ın dokuz gemisinin dokuzunda Demir Kale'nin önüne gelmiş sanacaklar ve öteki istihkamları ikmal edeceklardı. Morgan da karadan rahat rahat ilerliyecekti. Ama, ya Cekmen söylenileni yapamazsa? Yahut Morgan'ın adamları nehrin ağzındaki bataklığa saplanır kalırlarsa? O zaman Rodni mahvolurdu. Şehrin ıskıları, Rodni Hok'a göz kırpyorlardı. Delikanlının boğazında düğümlenen birşey

Gözleri garip bir heyecanla parlıyordu. Evin penceresinde bir kız vardı...

vardı. Yanakları buz kesilmişti. Gözlerini kısıp, karanlığa bakarak bekledi.

Biraz sonra, Kale'nin önünden bir topun sağır edici gürlemesi geldi. Bunu iki top sesi daha takip etti. Rodni, şehre doğru püskürtülen ateşleri görebiliyordu. Gülmüştü. Cekmen onun yapacağı şeyin saçma olduğunu zannediyordu ama, Amiralin emirlerine itaat etmişti. Körler bile top sesinden Demir Kale'ye üç geminin ateş ettiğini anlayabiliyorlardı.

Hok, yanındaki topçuya sükunetle:

— Ateş! dedi.

Bir an sonra geminin topu gürledi. Kayıkdakiler de işe giriştiler. Rodni dümeni başkasına bıraktı ve kayıkları seyre daldı. Her kayığın başındaki ve kıçındaki merdivenlere birer gemici tımanmıştı. Bunların elinde, namluları boru gibi geniş, eski moda tüfekler vardı. Bu

tüfekler, âdeta top sesini andıran büyük bir gürültü ve alev çıkararak patladılar. Karadan, bu tüfek seslerini işitenler, top sesi zannediyorlardı.

Kale'den derhal mukabele ettiler. Fakat mermiler havadan uçup gidiyor ve kayıklara birşey olmuyordu. Çünkü İspanyollar, topalarını harp gemilerinin yüksek güvertelerine göre ayarlıyorlardı. Rodni kendi kendine gülümsedi. O merdivenleri ne iyi akıl etmişti! Onların sayesinde yüksekte ateş ediliyormuş gibi görünüyordu.

Top sesleri ve ateşleri sakin geceyi parça parça etmişti. Uzaklardan gelen hafif çığlıklar, muharebe gürültüsüne daha tüyler ürpertici bir hava veriyordu. Hok, Kale'ye baktı ve top ateşleriyle aydınlanan duvarlarda karıncalar gibi kaynaşan insanların siyah silah karaltılarını gördü. Sonra kara tarafında bir tek meşale görüldü. Henri Morgan, Glorya Şatosuna doğru ilerliyordu. Çabuk hareket etmek lâzımdı.

Hok, bir işaret verince kayıklardan biri gemiye yaklaştı. Gemidekiler, çarçabuk kayığa bindiler. Rodni inmezden evvel, ambardaki barutun içine bir fitil sarkıttı ve fitilin ucunu ateşledi. Sonra acele kayığa bindi:

— Çabuk! Glorya Şatosuna!

Arkalarında kalan gemi, kulakları sağır eden bir gürültüyle patladı. Tahta parçaları, havaya uçtu ve geminin geri kalan kısmı ateş aldı. Gemiye kendilerinin uçurduklarını zanneden İspanyollardan, çılgın bir zafere nidası yükseldi. Fakat sevinçleri uzun sürmedi. Henri Morgan, Glorya kalesinin duvarlarının önüne gelmişti. Rodni Hok, da kargaşalıktan istifade ederek adamlarını karaya çıkardı ve İspanyollara arkadan hücumla geçti.

İki kale de, sabaha karşı

beyaz bayrak çekti. Güneş ışıklarını yeryüzüne yaymağa başladığı zaman, Rodni Hok, adamlarının başında, Glorya Şatosuna girdi ve Henri Morgan'ı buldu.

Henri Morgan'ın eli, yüzü baruttan simsiyah kesilmişti. Elbiseleri parça parçaydı. Fakat Rodni Hok'u görünce:

— Hoş geldin Kaptan Hok! diye bağırdı. Seni canlı gördüğüme çok sevindim.

Hok:

— Sulh şartlarını bildirdiniz mi? diye sordu.

Morgan, keyifli keyifli güldü:

— Gönderdim. Hiç korkma Hok, sana da bir kaptan hissesi vereceğim, dedi.

Rodni Hok, başını salladı:

— Yetmez, diye mırıldandı.

Henri Morgan hiddetle:

— Ne? diye kükredi. Seni nankör...!

— İstedğim kaptanlık hissesi değildir. Söylemişim zaten, ganimetlerde gözüm yok diye. İstedğim bir tek şey var.

— Nedir, söyle bakalım.

— Kamino Real'de, Kasa Eskomada diye tanılan kâgır bir bina vardır. Üstü sarmasıklı büyük bir ev. Bu evin sayıları itimat adamlar tarafından muhafaza edilmesini istiyorum.

— Ya, demek öyle! Demek bu evde gizli bir hazine var da, onu ele geçirmek istiyorsun. Tevekkeli değil, Henri Morgan'la Puerto Velo'ya gelmek için can atıyorsun! İmkânı yok. Bulunan bütün hazineler, herkes arasında pay edilecek. Ben öyle oyuna moyuna gelemem. Hisse düşeni alırım. İşte o kadar.

Hok, bir iki adım ilerledi.

— Adamlarınızın huyunu ve bir kerre Puerto Velo'nun sokaklarına dağıldılar mı, ne olacağını siz benden iyi bilirsiniz. Ama size söylüyorum.

— Bana söylüyorsun ha!

— Evet. O evde, Lola de Escomada adında bir kız o-

turuyor. O kızın kılına halâl gelmeyecek. Evinin muhafaza altında tutulmasını istiyorum.

Morgan'ın eli, kılıcının kabzasına girmişti. Bir an derin bir sükût oldu. Sonra elini kılıcından çekip, başını arkaya attı ve kahkahalarla gülmeğe başladı.

— Demek bunun için, ölümü bile göze aldın ha? dedi. Bir İspanyol yosmasını korumak için.

Rodni Hok, hiddetle:

— İspanyol yosması dediğiniz Kral hanedanına mensup bir kızdır, dedi. Sonra da Madam Rodni Hok olmağa söz vermiştir.

Henri Morgan, anı bir cömertlikle:

— Affedersin Hok, dedi. Bilmiyordum. Ben de bizzat Kasa de Eskomada kadar gidip emrimin yerine getirilmesine nezaret edeceğim... Onbaşı! Bana onbeş tane adam gönder çabuk!

Yola çıktılar. Henri Morgan'la, Rodni Hok önde gidiyorlardı. Puerto Velo'nun kapısından geçerlerken Morgan:

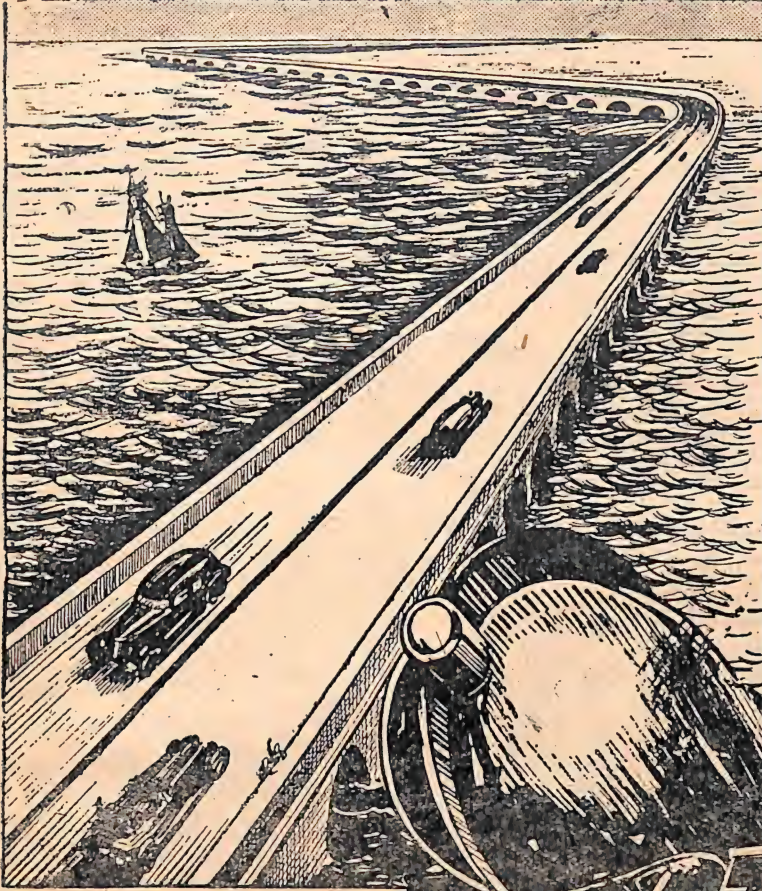
— Bana bak Hok, dedi. Nasıl olur da kayıklardan top atılabilir? Anlıyamadım. Senin tarafından altı top sesi geliyordu. Hakikati bilmeseydim, ben de aldanırdım billâhi.

— Top filân yoktu, Morgan. Kayıkların içine iskeleler kurdurdum. Ağzı geniş tüfeklere de alabileceklere kadar barut koydum. Adamlar iskelelerin üstünden ateş ederken, gemiden ateş ediliyormuş gibi oluyordu... İşte ev burası, Henri Morgan.

Henri Morgan, Rodni Hok'a baktı. Delikanlının yüzü apaydınlık oluvermişti. Gözleri garip bir heyecanla parlıyordu. Evin penceresinde bir kız vardı. Henri Morgan:

— Kazandın Hok, dedi. İşte asıl hazine budur. Dünyanın bütün İspanyol şehirleri, aşkın yanında kaç para eder ki!...

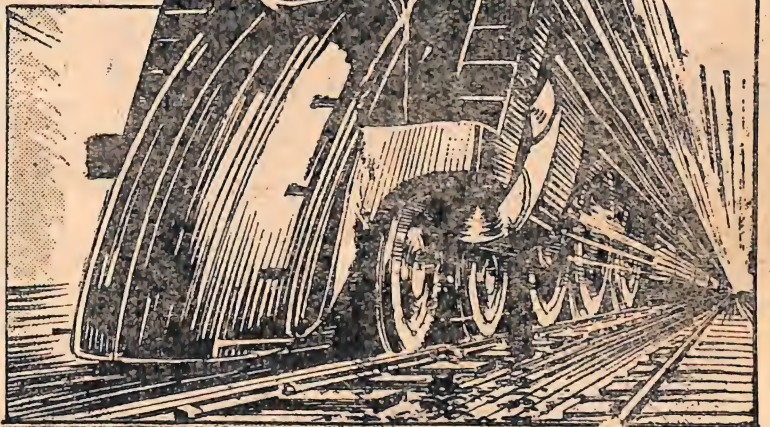
Bugünün HARİKALARI

Florida'da, Miami'yi Key West'le birleştiren bu şose, 175 mil uzunluğundadır. Şosenin büyük bir kısmı denizin üstünden geçmektedir. Şose, bir vakitler korsanlara yataklık eden bir çok küçük küçük adaları birleştirmektedir

New York-la, Chicago arasındaki eks-presleri işleten şirket, 36 ncı yıl dönümünü kutlarken, havayı yarmak için bu resimde görülen böyle bir lokomotif yapmıştır. Bu tiren, New-York'tan Chicago'ya 16 saatte gitmiştir.

Detektif

OLABİLİR MİSİNİZ?

Sir Ceyms Brent'in evinde bir hırsızlık olmuş ve kasadan ikiyüz bin lira çalınmıştı. Hırsızın evin arkasında bir pencereyi kırarak girdiği zannediliyordu. Sir Ceyms, sabahleyin yatak odasının önünde baygın bulunmuştu. Müfettiş Sneyt, onunla konuşmağa gitti.

1 — Sir Ceyms : «Paralarımı şu kasadaki büyük çelik kutunun içinde saklarım,» dedi. «İki hizmetçim vardır. İkisi de benim ne işle uğraştığımı bile bilmiyen saf, yaşlı kadınlardır. Ayrı bir bölükte yatarlar.

2 — Sir Ceyms, sözüne devamla: «Dün sabah ortaklarım ile bir konuşma yaptım,» dedi. Bu konuşmada Ross (bıyıklı), Hilari (sigara yakan) ve kâtipim (elinde defter, kalem olan) beraberdik.

3 — «Gece bir ses duyup uyandım. Yavaşça gibip kapıyı açtım. Başıma birşey indi. Kendimi kaybetmişim. Gözlerimi açtığım zaman başımda doktoru buldum.»

4 — Müfettiş Sneyt, kâtipi sorguya çekti. Kâtip uykusunun ağır olduğunu ve gece hiç birşey duymadığını söyledi. Hizmetçiler de hiç birşey duymamışlardı.

5 — Sneyt, ikinci olarak Hilari ve Ross'la görüştü. İki adam da ortaklarının ölümüne çok üzülmüş ve şaşmış görünüyordular. İkisi de bekârdılar ve cinayet gecesini nerede geçirdiklerini isbat edecek şahitleri yoktu. Sneyt, ikisinin de takip edilmesi için emirler verdi.

6 — İki hafta geçtiği halde hırsız hâlâ bulunamamıştı. Sneyt'in canı sıkındı. Telefon çaldı. Sir Ceyms, yeni bir ipucu bulunduğunu söyledi.

7 — Sneyt, hemen Sir Ceyms'in evine koştu. Geniş bahçenin uzak bir köşesinde, çelik para kutusu duruyordu.

Çelik Kutu

Kilidi kırılmış, içi boşaltılmıştı. Sir Ceyms : «Bu tarafa pek seyrek gelirim,» dedi. «Bakın duvarda da sanki birisi tırmanmış gibi izler var.»

8 — Sneyt, ağır çelik kutuyu muayene etti. Biraz ötede duran iki şey gözüne çarptı. Bunlar bir çeşit büyük ve kalın kibritti.

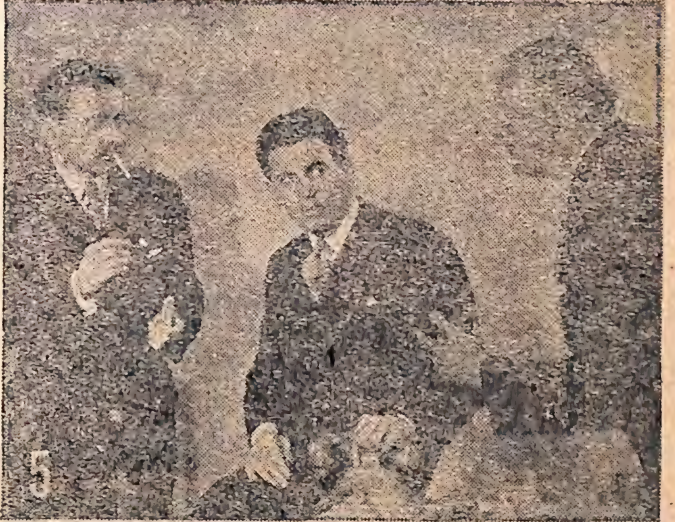
Müfettiş Sneyt, ansızın ayağa kalktı. Katilin kim olduğunu anlamıştı.

(Bu bilmecemizin çözüsünü, gelecek haftaki bilmecemizin altında bulacaksınız.)

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECEMİZİN ÇÖZÜŞÜ

Lester mutfağa girdiği zaman, masanın üstündeki elektrik ütüsü hâlâ sıcaktı. (Resim dörtte, ütünün üstündeki sıcaklığı gösteren ibreye dikkat edin.) Mutfaka ikinci olarak girdiği zaman, (Resim 7) ütü soğumuş, ibre aşağıya inmisti. Elektrik ütülerinin soğuması, iki saatten ya bir iki dakika eksik ya bir iki dakika fazla sürer. Muriel Palmer, saat üç sıralarında ölmüştü. Lester'se Palmer'lerin evine 6.30 sıralarında gelmişti. Muriel, ölmezden evvel ütüyü kullanmış olsa idi, Lester gidinceye kadar ütünün çoktan soğumuş olması lâzım gelirdi. Demek ki kadın öldükten sonra ütüyü kullananlar olmuştu.

Palmer, karısını öldürdügü zaman pantolonuna kan sıçramıştı. Onları yıkamış ve patalonunu ütüyle kurutmuştu. (Pantolon'un birinci ve ikinci resimlerdeki hâliyle, altıncı resimdeki hâlini mukayese edin.)

PERDEDEN PORTRELER

Sinema endüstrisinde söz sahibi birçok kimseler Alan Ladd için: «Son yıllarda beyazperdenin kendisine mal ettiği en kuvvetli erkek yıldızlardan birisi!..» diyorlar. Bu sözlerde hiç mübalâga yoktur. Alan bugünkü mevkiini elde etmek için tam iki sene binbir zorluklara göğüs germiş, akşamları yemek yiyeceği yerde belinin kayışını sıkarak yatmıştı.

Nihayet Sue Carol isimli bir kadın artist ajanının yardımıyla «Kiralık Tabanca» filminde bir katil rolüne çıkarak kendisini sinema meraklılarına tanıttı. Bu filmdeki rolünde okadar muvaffak oldu ki ona; beyazperdenin bir numaralı yakışıklı gangsteri dediler.

Alan Ladd, bundan otuz üç yıl önce 3 Eylül 1913 de Arkansas'da Hot Springs kasabasında dünyaya geldi. Fakir bir muhasebeci olan babası daha üç yaşındayken ölmüştü. Annesi geçim vaziyetinin zorluğu yüzünden tek-

rar evlenmişti.

Küçük Alan yedi yaşına bastığı zaman üvey babası karısını ve onu alarak California'da Alhambr'a göçttiler. Orada bir müddet oturduktan sonra Hollywood'un şimalinde San Fernando vadisine geçtiler. Bugün beyazperdenin birçok meşhur yıldızları bu vadiye yaptırdıkları villâlarda otururlar.

Alan, ilkokulu bitirdikten sonra Şimali Hollywood Ortamektebine girdi. Okulunda çalışkanlığından ziyade sporculuğuyla şöhret buldu. Yüz ve ikiyüz metre koşuda okulunun birincisiydi. Sonra yüzüclükte de iyiydi. Yüz metreyi serbest stilde yüzerek okulunun rekorunu kırmıştı. Onun okuldaki başarısını yakından takip eden Hollywood Atletik Klübü idarecileri Alan'ı yüzme takımlarına aldılar. O da okulunun yüzünü kara çıkarmadı. 1923 senesi Pasifik Sahilleri dalma şampiyonu oldu.

Ortaokulu bitireceği sıralarda «Mikado» isimli okul temsilinde başrolü oynadı. Derken Universal stüdyosu idarecileri bir gün okula gelerek yeni çevirecekleri bir filmde oynamak için birkaç genç seçtiler. Alan Ladd de onların arasındaydı. Dört ay on filmin çevrilmesinde çalıştı. Stüdyoda işi bitince tekrar okula dönmedi. Bir gazete idarehanesine girerek orada çalışmağa başladı. Tam iki sene para biriktirdi.

Sonra Ben Bard tiyatro okuluna girerek sanat tahsiline başladı. Oradan iyi derece ile mezun oldu. Fakat ne stüdyolarda, ne sahnede iş bulamadı. Los Angeles Radyoevine girerek orada piyes kolunda çalışmağa başladı. Haftada onbeş, yirmi radyo temsilinde oynuyordu. Patronları onun sesinin gü-

ALAN LADD

Resimleyen : SURURI

zelliğinden istifade etmeği düşündüler. Alan'a, radyoda ajans haberlerini okutmağa başladılar.

O sıralarda beyazperdede artistlik yapan Sue Carol, aktör ajanlığı n daha kârlı bir iş olduğunu görerek meslek değiştirdi. Bir gün tesadüfen Alan'ın sesini radyoda duydu. Onunla alâkadar oldu. Alan'ı görüşmek üzere ofisine davet etti. Onun sesinin güzelliğinden maada yakışıklı bir genç olduğunu görünce memnun oldu.

Artist olmak isteyip istemediğini sordu. Alan'dan evet, cevabını alınca hemen prodüktör, rejisör gibi kimşelerle temasa geçti. Başrollerini Douglas Fairbanks Jr.-la Margaret Lockwood'un oynadıkları «Deniz Kurtları» filminde Alan'a bir rol temin etti. Bu filmden sonra yakışıklı yıldız tekrar radyoya dönerek Bette Davis'le bir temsilde oynadı.

Fakat bu arada sinemayı da ihmal etmiyordu. Ajanı Sue ona ufak tefek roller buluyordu. Basil Rathbone'la «Kara Kedi», Paul Henreid'le ve Michele Morgan'la «Düşman Yumruğu Altında Paris'i çevirdi. Derken Sue ona «Kiralık Tabanca» filmindeki rolü temin etti. Ve o da yıldızlığa ulaştı.

Alan Ladd son zamanlarda Loretta Young ve Suzan Hayward'la «And Now Tomorrow - Şimdiden Sonra», Brian Donlevy'yle «Two Years Before The Must - İki Sene Denizlerde», Gail Russell'le «Salty O'Rourke», bütün Paramount yıldızlarıyla «Duffy's Tavern - Duffy'nin Meyhanesi» filmlerini çevirdi.

Yakışıklı yıldız 15 Mart 1942 de ajanlığını yapan Sue Carol'le evlendi. 21 Nisan 1943 de Alana isimli bir kızları dünyaya gelmiştir. Alan Ladd bir metre yetmişiki santim boyunda, altmışsekiz kilo ağırlığındadır. Harp sıralarında Amerikan Hava kuvvetlerine onbaşı rütbesiyle gönüllü olarak girmiştir. Fakat mideşinden ve kal-

Sahifelerimizi süsleyen resimlerde : Alan Ladd'i henüz memleketimize gelmiyen «The Blue Dahlia» filminin iki güzel sahnesinde görüyoruz.

binden rahatsız olduğundan çürüğe çıkarılmıştır. Hollywood yakınlarında Los Feliz tepesinde güzel bir villâda oturur. Sarı sağı, mavi gözlüdür. Fena adam rollerini oynamaktan hoşlanır. Haftada ikibin mektup alır.

Gayet iyi kalplidir. Son zamanlarda stüdyosundan izin alarak Hollywood yakınlarındaki askeri hastahaneleri dolaşmıştır. Ziyaret ettiği hastaların hepsiyle ayrı ayrı meşgul olmuş, onlarla konuşup şakalaşmış, fotoğraf imzalamıştır. Bu seyahatinde işlerinin gorkluğuna rağmen karısı da ona refakat etmiştir.

Şimdiye kadar tanıştığı şahsiyetler arasında en fazla Amerika Cumhurbaşkanı olup ölen Roosevelt'e hayrandır. Onunla Başkanın şerefine verilen, Doğumgünü partisinde tanışmıştı. Alan siyasetle alâkadar değildir. Sabah kahvaltılarında âdet yerini bulsun diye göyle bir gazetesine göz gezdirir. Motosiklete binmesini çok sever. Fakat stüdyosu başına bir kaza gelmesin diye yıldızın motora binmesini kontrata bir maddede ilâve ederek yasak etmiştir.

Yakışıklı yıldız bu yüzden bütün hevesini otomobillerine hasretmiştir.

Dude Perente bundan on yıl önce San Francisco şehrine geldiği zaman cebinde bir meteliği dahi yoktu. Üzerinde çok giyimekten yıpranmış bir elbise vardı. Karnı açlığın tesiriyle sancılanıyordu. Kendisine güveni olmasın diye rağmen yaşamaktan bile vazgeçmişti. Şehrin Barbary Coast isimli mahallesinde aç açına dolarken yerde gümüş bir lira bulmuştu.

Genç adam bu para ile karnını doyuracağı yerde bir salona girerek rulet oynamıştı. Kazandığı birkaç yüz lira ile o da bir bar açmıştı. İsmi First Dollar olan bu bar günden güne müşteri kazanarak büyümüş ve Barbary Coast'ın en fazla kazanç getiren salonlarından birisi olmuştu. İçerisi gayet büyük olup her türlü kumar oynanıyordu. Müşterileri eğlendirmek için salonda bir sahne de vardı. Şimdiye kadar birçok kimseler Dude'den bu salonu satın almak istemişlerdi. Fakat genç adam bu gibi tekliflerin hiçbirisine yanaşmamıştı. Taliplerin hepsini, bir kolayını bularak atlatmıştı.

Yalnız Rio Jordan müstesna idi. Hakiki bir haydut olan ve başına kendi kafasından birkaç serseri toplayan bu adam da bara göz koymuştu. Önceleri salonu Dude'den bedava denecek bir fiyat teklif ederek almak istemişti. Bunda muvaffak olamayınca onu tehditleriyle barı satmağa zorlamıştı. Dude'un böyle şeylere pek kulak astığı yoktu. Onun tek düşüncesi müşterilerini memnun ederek paralarını sızdırmaktı.

O gece Barbary Coast'un polis müdürü Dan da bara gelmişti. Bu ziyaretin sebebi Dude'den Rio ve çetesi hakkında izahat almak içindi. Polis müdürü haydutun ve avanesinin birkaç gündür ortada gözükmemelerinden şüphelenmişti. Onların yeni bir melânet hazırladıklarını tahmin ediyordu.

Dude, polis müdürüne Rio'nun nerede olduğundan hiç haberi olmadığını söylemişti. Zaten bilse de polise birşey söylemezdi. Barbary Coast'da salon işletenlerin hiçbirisi işlerine polisin burnunu sokmasını istemezlerdi. Nitekim Dude da polin müdürünün bütün

İNTİKAM ALACAĞIM

ÇEVİREN

VEDİİ EVSAL

Resimleyen : ŞURURİ

**Bunny iriyarı, şişko
bir adamdı. Barda pat-
rondan sonra onun sö-
zü geçerdi.**

zorlamalarına rağmen Rio hakkında tek bir kelime bile söylememişti. Halbuki Rio'nun kendisi için bir tuzak hazırlamakta olduğundan gayet emindi.

Polis müdürü gittikten bir müddet sonra peşinde adamlarından birkaçı olduğu halde barın kapısında Rio gözüktü. Arkadaşlarına beklemelelerini söyledikten sonra doğrudan Dude'un yanına gitti. Şeytancasına gülümsiyerek: «Dude,» dedi. «Barın gündün güne kıymetleniyor. Sen buradan kazanacağını kazandın. Bırak biraz da biz istifade edelim. Artık arkadaşlar sabırsızlanmıya başladılar. Korkarım ellerinden bir kaza çıkacak!..»

Dude serinkanlılıkla Rio'yu baştan aşağı süzdü. Sonra tok bir sesle: «Bu bahsi ilk konuşmamızda kapatmıştık zannederim. Benim satılık malım yok. Ne yaparsanız boş, başımdan çekilin,» diye cevap verdi.

Daha fazla konuşamadılar. Yanlarına Dude'un muavini Bunny gelmiş patronuna yazıhanede güzel bir kadının onu beklediğini söylemişti. Bunny iri yarı, şişko bir adamdı. Barda patrondan sonra onun sözü geçerdi. Müşteriler ona: «Dude'un sağ kolu,» derlerdi.

Birlikte yazıhaneye gittiler. İçeri girdikleri zaman Dude hayretle: «Gine mi siz!» diye bağırıyordu. Genç adam bir müddet önce, şimdi iri mavi gözleriyle kendisine bakan bu sarışın güzeli kıızı barda yalnız dolaşırken görmüş, salona erkeksiz gelinmiyeceğini ve yaşının küçük olduğunu söyleyerek onu salondan dışarıya çıkarmış, bir arabaya bindirerek evine yollamıştı. Halbuki genç kız şimdi gene karşısındaydı. Ondan, babasının evde hasta yattığını söyleyerek iş isti-

yordu. Dude bir müddet düşündükten sonra: «Siz evinize dönüp başka bir iş ararsanız daha iyi olur,» dedi. «Burada sizin için tehlikeli olacak birçok erkekler vardır. Size paraca da yardımda bulunayım. Tek buradan gidin. Fena mazili bir kadın olmayı elbet te siz de istemezsiniz!» Genç adam söylediklerinde hakikaten samimi idi. Karşısındaki kızın o kadar temiz ve saf bakışları vardı ki; insan onun bir bar kadını olmasını düşünmeğe bile tahammül edemiyordu.

Genç kızın cevap vermesine meydan kalmadı. Birdenbire dışardan kırılan cam-

ların, düşen masaların, bağırarak insanların sesleri gelmeye başladı. Dude yazıhane-

OYNAYANLAR

Sally Susanna Foster
Dude Turhan Bey
Rio Alan Curtis
Bunny Andy Devine
Doc Samuel Hinds

Rejisör : George Wagner
Universal

Film Hikâyeleri

**Birbirlerini sevdik-
lerini söylediler. Ge-
lecek için plânlar
kurdular...**

nin kapısını açtığı zaman orta-
lığın karma karışık bir
halde olduğunu gördü. Müs-
terilerden garsonlara kadar
herkes birbirlerine girmiş dö-
vüşüyorlardı. Viski şişeleri
havada uçuyor, sandalyeler
kavgacıların sırtında kırılı-
yordu. Dude hemen vaziyeti
kavradı. Rio nihayet günler-
denberi yaptığı tehditlerin
arkasını getirmişti.

Birden içerde tiz bir dü-
dük sesi duyuldu. Polisler
yetmişlerdi. Kavgacıların
kaçmamaları için etraflarına
kordon yapılarak en yakın
karakoldaki gece mahkeme-
sine götürülmüşlerdi. Götürü-
lenler arasında genç kız da
vardı. Dude hâkime onun bu
işle bir alakası olmadığını
söyliyerek serbest bıraktırt-
tı. Eve gitmesi için ikinci bir
defa arabaya bindirmek iste-
di. İsmi Sally Warren ol-
duğunu söyleyen kız hiç ora-
lı olmadı: «San Francisco'ya
bugün geldim, gidecek yerim

yok!...» dedi.

Dude, genç kızın hâline a-
cılarak arkalarında Bunny
ile konuşan Mickey'i yanına
çağırdı. Ondan kızı evinde
misafir etmesini söyledi.
Sally'ye de ertesi günü yazı-
haneye gelmesini, ona bir iş
bulacağını vaadetti. Mickey
barın baş artistiydi. Gayet
güzel şarkı söyler ve danse-
derdi. Kadıncağız Sally'ye he-
men yakınlık gösterdi. Onun
San Francisco'dan neden tek
başına geldiğini sordu. Genç
kız ailesi olmadığını söyledi.
Bir ağabeyi vardı. O da se-
nelerce önce evi terkedip bu
şehre gelmişti. Ailesine bir-
kaç mektup yazmış, sonra da
onları unutmuştu. Şimdi
Sally onu arıyordu. Mickey
arama işine First Dollar ba-
rından başlamasının sebebini
sordu. Genç kız gözleri yaşı-
rarak cevap verdi: «Karde-
şim yazdığı birkaç mektu-
bunda Şaraplı Ördek yemeği-
ni methede ede bitiremiyor-

du. San Francisco'ya geldi-
ğim zaman eskidenberi bu
yemeğin yalnız First Dollar
barında pişirildiğini öğren-
dim!» dedi.

Dude, salonu tamir etti-
rip tekrar eski hâline soktu.
Artık Sally de barda çalışı-
yor, müşterilere şarkı söylü-
yordu. Altın gibi bir sesi var-
dı. Salon onu dinlemek isti-
yen müşterilerle dolup taşı-
yordu. Delikanlı onu sevmeye
başlamıştı. Kız da ona
karşı lâkayt değildi.

Bir akşam kumarbazlar-
dan birisi saatini rehine koy-
mak için Dude'un yazıhane-
sine geldi. Genç adam kasa-
sını açarak saatin bedelini
ödedi. Kasada para mukabi-
linde rehin bırakılan bir sü-
rü kıymetli eşya vardı.. Sally
bunları seyrederken gözüne
büyük taşlı bir yüzük ilişti.
Dude onun yüzükten hoşlan-
dığını görünce hediye etti.

Yüzük Sally'ye yabancı
gelmiyordu. Halkanın iç ta-
rafına bakınca «John Warren
1886» yazısını okudu. Şimdi
gayet iyi hatırlıyordu. Bu
yüzük ağabeysinindi. Onu
annesini hediye etmişti.

Sally, ertesi gün polis mü-
dürü Dan'a müracaat ederek
vaziyeti olduğu gibi anlattı.
Dan da izahat almak üzere
Dude'un yazıhanesine gitti.
Genç adam hiç birşey söy-
lemedi. Hattâ onunla alay bi-
le etti. Bunun üzerine Dan,
genç kızı da yanına alarak
Rio'yu ziyaret etti. Barbary
Coast'un başbelası olan bu
adam kıza karşı gayet dü-
rüst hareket etti. Adamları
vasıtasıyla kardeşinin izini
arayıp bulduracağını vaadet-
ti. Onu iyi bir otele yerleşti-
rdi. Polis müdürü Dan'ın bu
hayduta müracaat etmesin-
deki sebep onun Dude'le a-
rasının açık olmasıydı. Dan,
delikanlıdan şüphelenmişti.
Bu şüphenin hakikatle ne de-
receye kadar alakası oldu-
nu Rio meydana çıkartabilir-
di. Zeki bir adam olan hay-
dut Dude'un Barbary Coast'
daki mevkiini bir türlü çeke-
miyordu. Onu ilk fırsatta a-
laşağı etmek istiyordu.

Sally'nin otele yerleştigi günün akşamı Dude gelerek onu ıslıkla dışarı çağırdı. Karanlık bir köşeye çekilerek konuştular. Birbirlerini sevdiklerini söylediler. Gelecek için plânlar kurdular. Gece nin geç vaktinde birbirlerinden ayrıldılar.

Bundan sonraki birkaç gün genç kız için kâbustan farksız oldu. Rio, onu kardeşi hakkında malûmat alması için köhne bir otelde oturan ihtiyar bir adama gönderdi. İhtiyar, genç kıza kardeşi John'un öldürüldüğünü söyledi. Katilin de Dude olduğunu hissettirecek bir şekilde konuştu. Genç kız otelden ayrılırken kâtipten ihtiyar hakkında izahat istedi. Kâtip bu adamın şehrin eskilerinden olduğunu, hiç çalışmadığını, Dude'den aldığı paralarla geçindiğini söyledi.

Genç kız kardeşini aradığına pişman olmuştu. Herşey Dude'un aleyhine çıkıyordu. Mantıken onun kardeşinin katili olması lâzımdı. Fakat bir türlü buna inanamıyordu. İnanmak ta istemiyordu.

Sally bütün bu olup bitenlerden sonra, hiç olmazsa

Dude'un, kardeşinin katili olmadığını kani oluncaya kadar barda şarkı söylemekten vazgeçti. Artık akşamları kilisede ilâhi okuyarak vakit geçiriyordu. Rio her akşam işi bittikten sonra onu kileseden evine kadar götürüyordu. Haydut hiçbir kadına göstermediği nezaketi ona gösteriyordu. Âdeta onu büyük şehirlerin türlü tehlikelerinden koruyor, başına en ufak bir fenalık gelmesin diye bütün gayretini gösteriyordu.

Genç kız otele döndükten sonra ne yapacağını düşünürken Rio'nun muavini Doc yanına geldi: «Eğer,» dedi. «Kardeşin yaşasaydı onu nasıl tanırdın? Sen çok küçükken o evi terketmiş.»

Sally ıstırabı bir gülümseyişle kardeşinin sağ kolunda büyük bir yara izi olduğunu, sonra Şaraplı Ördük yemeğini çok sevdiğini söyledi.

Genç kız herşeye rağmen yılbaşı gecesini sevgilisinden ayrı geçirmek istemiyordu. Hatta onun kardeşini öldürmüş olması ihtimali bulunsa dahi. Hemen üzerine birşey alarak sokağa çıktı. Dude o-

nun tekrar kendisine döndüğünü görünce evlendirme hâkimini çağırarak nikâhlarını kıydırttı.

Tören bittikten bir müddet sonra elinde bir silâhla içeriye Rio girdi. Arkasında muavini Doc vardı. Dışardan devrilen masaların gürültüsü gelmeğe başlamıştı. Rio karşısında ayakta duran Dude'a doğru ilerledi. Yakasından tutarak: «Sana bu kıızı rahat bırak demiştim. O senin barında çalıştırdığın kadınların cinsinden değil,» dedi. Silâhın tetiğini çekeceği sırada muavini Doc ileri atılarak Rio'nun ceketinin sağ kolunu çekti. Kolu çıplak olarak meydana çıktı. Etinde büyük bir yara izi vardı. Sally bunu görünce sevinçinden: «Ağabeyciğim,» diye bağırarak Rio'nun boynuna sarıldı. İki kardeş uzun uzun kucaklaştılar. Her ikisinin gözleri yaşarmıştı. Rio ikisinin evlendiklerini duyunca daha çok memnun oldu. Dude'den özür diledi. Sonra salona çıkarak beş el havaya ateş edip arkadaşlarını durdurttu. First Dollar şimdi kendi malı sayılabilir.

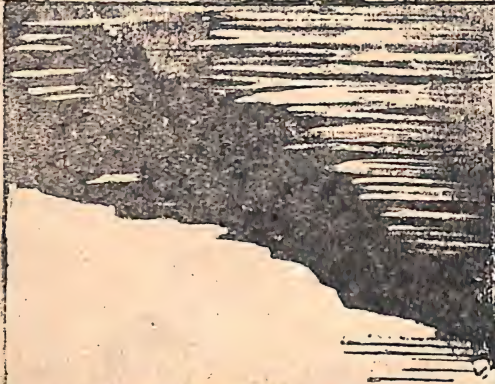
SİYAH MASKE 5

Yavaş yavaş ve devamlı surette ellerini çekti. Zaten bir şey kapladı. İki eli ve kolu şimdi serbestti. Kollarını ayaklarına doğru uzatmayı ne kadar isterdi! Görülmek tehlikesi olmaksızın kumunda-yabilmek için gözünü Carlton'dan ayırmıyordu.

Carlton. Bu dık bakıştan güphelendi, küfür ederek döndü. Bir hissiyatı belvuku, şimdi birşeyler olacağını ona hissettirmişti. Fakat tam kumlandığı sırada - ki dümeni elinden bırakmıştı müthiş bir çarpışma oldu ve sandal çatırdadı.

Ağızını kapayan bez ona sıkıntı veriyordu. Kulakları uğulduyor ve gittikçe dibe doğru iniyordu.

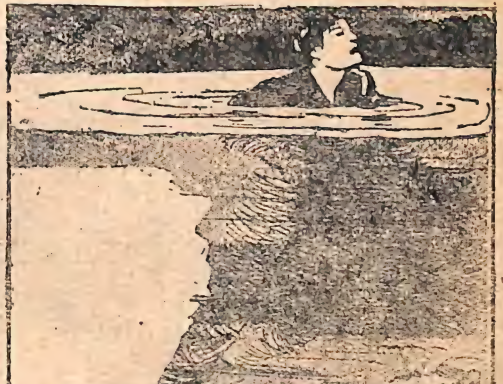
Herbert Walling'in ilk hareketi ağızından bezı sıyırarak oldu. Sonra su içinde, solukunu idare ederek çarpışma yerinden uzaklaşmaya uğraştı.

Küçük çocuk iken bacakları bağli olarak yüzmeye talim ettğinden dolayı ne kadar sevinliyordu! Biraz ötede başını sudan çıkardı. Sonra bir kıyıya erişmek için yine yüzmeye başladı.

Kıyıya suter altında gittiği şeri bilmeksizin çabaladı. Fakat nihayet takatı keşildi. Bir kulak... Bir daha... Sonra... Artık gücü kalmamıştı, kendini bıraktı.

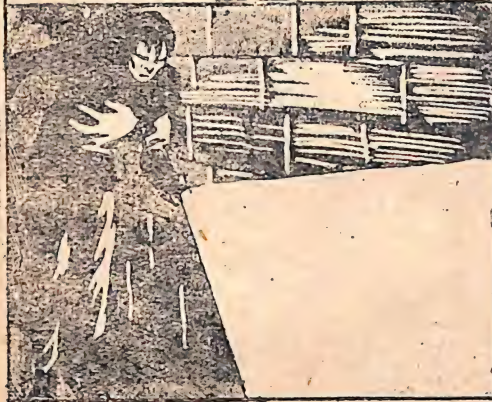

Bu sırda ayaklarının altında katı birşey hissetti. Ha gayret! Son bir gayretle yeniden çabalamaya başladı ve ayakta durmaya muvaffak oldu. Su omuzlarına kadardı.

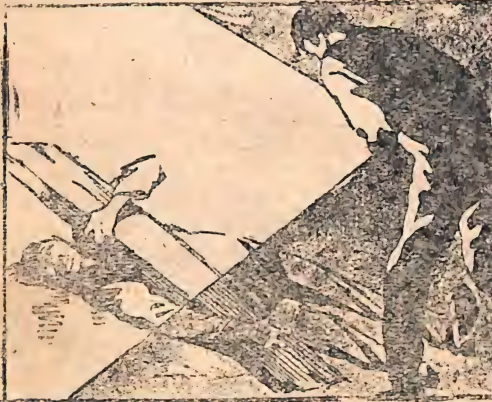
Nihayet, bir yere çıktı ve oturdu. O vakit bacaklarının iplerini çözmeye çalıştı. Fakat ıslak ipler bacaklarını daha çok sıktı ve etine gömülüydü. İki defa çok acısıyla uğraştı. Nihayet gilelikten kurtuldu.

Su geçmez bir kılıfın içinde bulunan cep lambası- nı hatırladı. Çıkarıp düğmesine bastı. Sıs içinde belirsiz ışıktan, tahmin ettiği gibi betondan bir ritim di- binde bulunduğunu anladı.

Ebu, Lavrens Sariton'un cesedi idi. Kolları hâlâ bir tahtaya sarılı bulunuyordu. Alnındaki korkunç ya- ra, fırlak gözleri, ne kadar ıstırap çekmiş olduğunu ifade ediyordu.

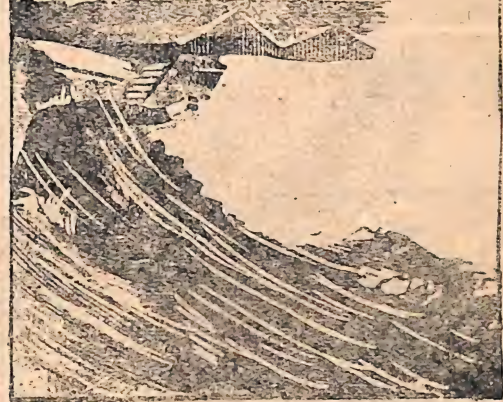
Acaba, nerdeydi? Kendini kadere bıraktı ve bu boyuncaya yürüme- ye başladı. On adım ka- dar gittikten sonra bir engelle rastladı. Ellerini ileriye uzattı, dokunduğu şey bir duvar hissi veriyordu. Kendi kendine : " Bir duvar! dedi. Çemok ki genç terahtlarının ya- rınındayım.

Neşe ile tekrar yürümeye başladı. Londra'ya doğ- ru yönelmişti. Az kaldı birdenbire yuvarlanacaktı. A- yağı yumuşak birseye çarpmıştı. Cep fenerini yak- rak yere baktı ve taş gibi dondu kaldı.

— Aman yarabbi! Bir ceset!

Herbert Walling cesedi kenara çekeceği sırada siddetli bir dalga geldi ve ona çarptı. Muvazenecektir kaybettiğinden elindeki bırakı. Nehir, avını tekrar ele geçirmiş, onu vermek istemiyormuş gibi şıp gü- türmüştü.

Herbert Walling, duvara yapı-
lık demir bir mer-
divene rastladı ve
çatının üzerine
çıktı. Birçok hey-
ecanlara duçar ol-
muştu. Biri diğer-
lerine "üstün" idi:
Lavrens ölmüş ve
binaenaleyh Kara
Centilmenin sırrı
tohlükeden kurtul-
muştu

Ansızan fenerli
bir adam, onun o-
nüne dikildi ve
sordu:

— Burada ne
yapıyorsunuz? Bu
elbise ne elbisesi-
dir? Haydi arkam-
dan geliniz!

Hakkikaten sı-
yah tulumu üze-
rinde bulunuyordu.
Sert bir el Wal-
ling'in omuzuna
çöktü

Kara Centilmen, geçici bekçisinin elinin altından
hemen yana doğru fırlamış ve koşarak sisler arasın-
da kaybolmuştu. Beş metre ilerisi görülemediğinden
yakayı kurtarmıştı.

Şimdi bulunduğu yeri iyi bildiğinden dolayık yol-
lardan giderek elbisesini sakladığı parık bulmuştu.
Kuru elbiselerini giydiği zaman tülüne ne kadar te-
sekkür etmiş ve sevinmişti

Mazi ile alakasını kesmek için meşhur kara elbi-
sesini mahvetmeğe karar verdi. Kendi kendine: " İri
bir tas bağlayıp onu Taymis nehrine atacağım " dedi.
Bu fikri tatbik edeceği sırada cebinin birinde bir ka-
hnhık hissetti

Bu ne? Mektuplar? Nereden geldiler? .. Bir den-
te zart elinde olduğu halde bundan nereden gelmiş
olduklarını tahmin ettiler. Düşünce gelip te Sar-
ton'un cesedini elinden aldığı vakit sıkı sıkıya tut-
tuğu ceketinin bir çebi içinde kalmıştı

Mihaniki bir hareketle onu cebine koymuŖtu. Siler aramada kaçıŖ bu hâdiseyi hatırandan çıkartmıŖtı.

Onları okumak onu geciktirdi. Mümkün olduğu kadar çabuk eve gitmeliydi; evine varır varmaz, cansız bir kitle gibi yatağına yıkılmış, soyunmağı bile mecali kalmamıŖtı.

Ertesi gün öğleye yakın uyandığı vakit, evinde rahat rahat uyumuŖ olduğuunu tahmin edebilmek için bir iki dakika geçmiŖti. O, hâlâ kendini su içinde çabalıyor zannediyordu.

Mektuplar aklına geldi. Kate'nin çok istediğı mektuplar bunlardı. Diyan'a'nın meşhur mektupları! Saydı, hepsi yedi tane idi. Fakat bu seksizincisi?... O, Herbert Walling'e yazılmıŖtı.

İhtiyatla zarfı yırttı. Çünkü hepsi rutubetli ve çamurlu idi. Sık yazılı iki yapraklık kâğıdı kurutmak için geniş kurutma kâğıtlarının arasına yerleŖtirdi.

iki gün sonra, Kate Valmond'ta Lady Walling'in suvaresinde idiler.

Düşüncelerini saklamağı uğraŖtı; hâlde neyisti Sarlton'un ona haber verdiğine göre Ruby tenha bir evde elleri ve ayakları bağı ve açlıktan ölmeye mahkûm bulunuyordu.

Bir tabloya temase etmek için lambaları söndür-
müşlerdi. Ampuller parlayınca Kate kederle bağırdı:
— Ay! Elmaslı pãdantim!

Herbert Walling yavaşça:
— Ne? dedi. Çaldılar mı?
Genç kız hakaretle yanından uzaklaşarak sert
sert cevap verdi:
— Bunu herkesten ziyade siz bilirsiniz, siz... Kara
Centilmen!

Herbert Wal-
ling'in etrafında
herşey dönlüvermiş-
ti. Bacakları gev-
sedl ve yakın bir
iskemleye oturdu.
Kate Valmond hiç
birşey söylemeden
çekilip gitti.

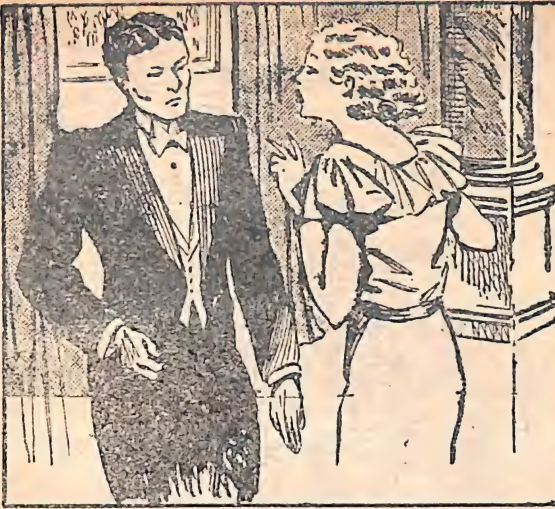
" Benim Kara Centilmen
olduğumu nereden biliyor? "
diye kendi kendine soruyordu.
"Bu defa tamamen mahvol-
dum... Meğer ki... " kalktı. Çe-
neleri kıllıtlanmış olduğu halde
çapka ve bastonunu almak üze-
re numarasını uzattığı sırada...

İki şahıs, onun
önünde durdular. Yıl-
dıranda vurulmuş gi-
bi oldu. Bunlar, Ruby
ve sivil polis Stafford
idiler. " Ah! diye in-
ledi. Değil oluyorum.
mevcut olmıyan şey-
leri görme hastalığı-
na uğradım! "

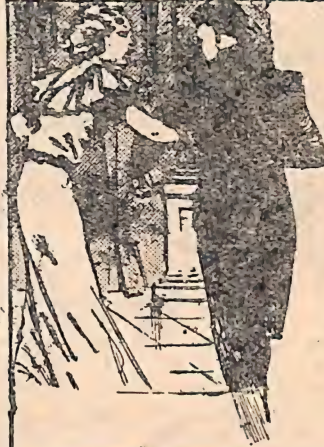
Bu sırada Ruby Sarlton ilerledi, gülümseyerek eli-
ni uzattı. Kadında bir değişiklik gördü. Bakışlarında
bir ıstırap vardı. Herhalde başına gelen felâket buna
sebep olmuştu.

Kadın: "Evet! dedi, sağ ve esenim". Stafford biraz ötede durmuştu. Kadın telrar söze başladı: "Ağabeyimin yaptıklarını bilseniz! O, muhakkak aklını oynatmıştır. Beni kaçıracağı aksam yapacağı iki suçu söylemekle iktihar ediyordu. Evet, azılım Walling, sizin aleyhinde ne desiseler kurdüğünü biliyorum. Hatta ben sizi Mısra doğru yola çıkması olan bir yatın hücresinde kapalı zannediyordum."

Walling, "o, öldü!" dedi. Ondan sonra cereyan eden vak'aları hikâye etti. Bu dakikada müthiş bir kâbusa tutuldu, bilhassa Taymıs nehrinde büyük geminin çarkına takılıp parça parça olacağı zamandaki can çekilmeyi aklına getirdi.

Ruby Şariton onun koluna girdi ve "benimle beraber dans salonunda gelliniz" dedi ve onu götürdü.

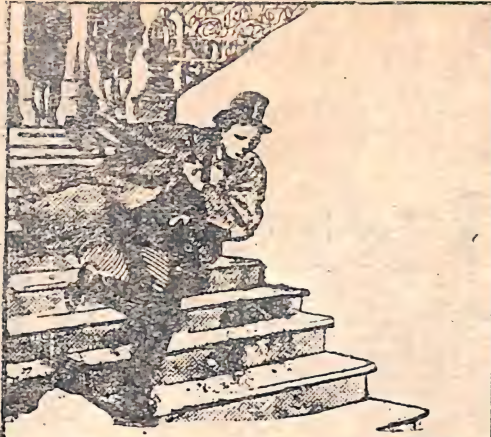

Öte tarafta bir adam onların geldiğine bakıyor ve yüzünden bir mâna anlaşılmıyordu. Bu, polis Stafford idi. Kadın, onu Stafford'a doğru götürdü ve "beni kurtaran Stafford'dur!" dedi.

Ruby, sözüne devamla: "O, herseyi biliyor" dedi. Walling, telaşa baktı: "Ne dediniz? Biliyor mu?"

— Evet, sizin Kara Centilmen olduğunuzu biliyor. Bu esnada dansedenlerin kalabalık olması onları birbirlerinden ayırdı ve Herbert Walling kapıya koştu.

Lâhzada çapkasını ve paltosunu aldı. Hizmetçiler teâşüfa ona bakıyorlardı. Sonra, büyük merdiveni dönder dörder indi.

Fakat tara kapıda bir el kuvvetle onu durdurdu Stafford'un sesi kulağında çınladı :

— Bir dakıka durun, Walling! Sizce söyliyecüklerim var!

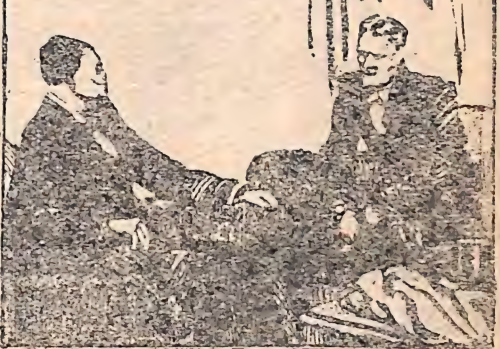
Walling, etrafı çevrilmiş bir av hayvanı gibi etrafına bakındı. Şimdi onu bir yumruktaki yere devirip karanlıklara dalmalı mıydı?

Herbert Walling, eğer kaçsa, rezaletin derhal yayılacağını tahmin etti. Kendini zaptetti. Lâkayt bir

— Emrinize âmedeyim Stafford!

Birinci katta küçük bir salon vardı, ilki adam oraya yerleştiler. Herbert, katıla katıla gülererek: " Memnun musunuz? dedi. Nihayet Kara Centilmeni yakaladınız! "

" Yarınlaki gazetelerde ne heyecanlı haber, değil mi Stafford? Kara Centilmeni, Lady Walling'in bahosunda tevkif edilmiş. Haydi, nerede kelleçileriniz? " diyerek ellerini uzattı.

Fakat o vakit polisün yüzü yumuşadı ve cebinden kelleçe çıkararak verdede, gülmüsiyerek algara paketini çıkartıp uzattı. " Benim hürmet ve itibarımı kazandınız " dedi. Walling, rüya görmediğine inanmak için kolları belunu gündüzlüştü.

Pollis sözüne devamla:
— Bir casusun maskesini indirdiniz ve biraz sonra bir yangında hayatınızı tehlikeye koydunuz. Bu iki hâdise sizin uslanacağınızı bana ispat etti.

Herbert :
Fakat, siz beni daha evvelden keşfettiniz mi? diye sordu.
— Şüphesiz, Lord'un tıncileri çalındıktan biraz sonra...

Sizi takip ettim ve anladım.
— Fakat Miss Sarlton'u nasıl buldunuz?
— Gözetlerken farkına vardım...

Kı, benden başka sizin tınlarda daha birkaç kişi vardı. Bunların arasında Sarlton'u gördüm. Aynı zamanda onu da gözetlemek çok eğlenceli oldu. Serse-rilerle uzlaştığı keşfettim.

Herdeksi kaçırıldığı gece ben onların peşindeydim. Bir saat sonra Miss Ruby'yi kapalıdan yerden çıkardım ve emniyetli bir yere getirdim.

O vakit Sarlton'un, ikinci aleyhine alçakça dediseler kurdugunu anladım. Londra'ya döndükten sonra, sesimi de-ğıştirerek elze telefon ettim. Esğ ve esen' olduğunuzu hayretle öğrendim.

Marş, gazete sahibinin o-
dasından asık suratla çıktı.
Hiç böyle talihsizliğe uğra-
mamıştı. Hem de bu, iyi bir
gazeteci olduğunu göstermek
için eline geçen ilk fırsattı.
İçinden doya doya gazete sa-
hibine küfretti. Onun bu ne-
şesiz hâlini gören spor mu-
harriri O'Rork gülerек:

— Biliyorum delikanlı, de-
di. Reykır'ın yeni hanına gi-
diyorsunuz değil mi?

Marş, evet demek ister
gibi başını salladı. Sonra O'-
Rork'a içini boşalttı.

— Birader, bizim patron
kadar inatçı adam görme-
dim. İlk defa olarak bana
mühim bir iş veriyor, bari
yapılması imkânsız birşey
seçmesin! Reykır'ın yeni ha-
nıyla alakadar bir sır, bir hi-
kâye varmış. Ben de bunu
öğrenecektim. O kadar
kendinden emin bir tavır var-
dı ki, ben de gafil avlanıp:
«Böyle bir sır olduğunu ner-
den biliyorsunuz?» diye so-
ruverdim.

O'Rork müthiş bir kahha-
ha attı:

— Etme canım! Ee, o ne
cevap verdi?

— «Gazetecilik sevkita-
bisi» diye cevap verdi. Ağzımı
açıp azıcık itiraz edecek ol-
dum, hemen kaşlarını çatıp
kalemi eline aldı ve: «Fazla
münakaşa etmeğe vaktim
yok. Gazeteci olacak adam,
önce herkesin ağzından lâf
almasını bilmelidir. Güle gü-
le,» dedi. Ne yapacağım, bu
vakitten sonra kimin ağzın-
dan, ne lâf alacağım bilmi-
yorum!

O'Rork delikanlının omu-
zunu okşadı.

— Senden evvel Dikson'u
gönderdi, dedi. Sonra da
Martin, patronun gözüne gir-
mek için kendiliğinden gitti.
Ama nafi! Hiç birşeycik
öğrenemediler.

— İşte burası sinirime do-
kunuyor. Acaba öğrenecek
birşey var mı?

— Bilmem! Ama insan
gayri ihtiyari şüpheleniyor.
Haydi bakalım, seni daha
fazla ısgal etmiyeyim. Tali-
hin açık olsun, birşey öğre-

TEMEL TAŞLARI

ÇEVİREN :

ASIM YEĞİNOBALI

Resimleyen : FİRUZ

nemezsın, tavsiye ederim uy-
dur.

Marş, düşünceli düşünceli
sokağa çıktı. Halbuki biraz
sonra Reykır'ın hanı hakkın-
da öyle bir sır öğrenecekti
ki... Bunu bilse idi, neşelenir-
di.

Reykır, İngiltere'nin sayılı
zenginlerinden meşhur bir
milyonerdı. Bir av köpeği,
kekliğin kokusunu nasıl al-
lırsa, Reykır da para yapıla-
cak fırsatların kokusunu öyle
alardı. Giriştiği hiçbir te-
şebbüste mağlûp olmamıştı.
İlk servetini dolandırıcılıkla
kazandığı rivayet edilirdi.
Fakat hiçkimse buna pek ih-
timal vermemekteydi. Reykır
gibi zeki bir adamın para ka-
zanmak için dolandırıcılık
etmesine hacet yoktu ki!

Reykır'ın asıl hususiyeti
şuydu: Hiçbir teşebbüse tek
başına atılmazdı. Birçok kü-
çük sermaye sahiplerini ken-
dine ortak ederdi. Yapılan iş-
in kârını da bu sermaye sa-
hiplerinin arasında paylaştı-
rırdı. Onun yüzünden onbin-
lerce adam zengin olmuştu.
Onun hiç ardı arası gelmiyen
bu muvaffakiyetleri, memle-
ketin öteki zenginlerini şüp-
hede düşürüyordu. Fakat
Reykır'ın kimseye aldıracağı
yoktu. Meselâ bu yehi han
için yarım milyon sarfetmiş-
ti. Bu, onu çekemiyenlere
karşı mükemmel bir meydan
okuyuşu değil miydi?

Reykır, binanın bütün
masrafını önceden ödemişti.
En küçük amelenin bile pa-
rası peşin verilmişti. Fakat,
-bina kurulmağa başlandı-
ğından bir ay sonra Reykır
ortadan kaybolmuştu. Skot-
land Yard bir aydır İngilte-
re'yi altüst ediyordu. Ama
beyhude yere! Reykır, sanki
havaya uçmuştu. Bütün İn-
giltere heyecan içindeydi, he-
le gazeteciler. Milyonerin
kayboluşuyla bu yeni han a-
rasında bir münasebet ol-
duğundan şüpheleniliyordu.

İşte Marş'ın patronu da,
aynı fikirdeydi. Marş, yü-
zünü buruşturdu ve yeni ha-
nın bahçe kapısından girip,
binanın muhteşem cephesine
baktı.

Kulaklarına bir taraftan
hafif bir ses geldi. Marş:
«Birisî hâlâ çalışıyor» diye
düşündü. Gidelim bakalım ne
yapıyor?»

Sesin geldiği tarafa doğru
ilerledi ve sütunların arasın-
da ufak bir karaltı gördü.
Bu üç köşeli bir taşın üze-
rine eğilmiş çalışan bir işçi-
di. Marş'ın ayak sesini du-
yunca başını kaldırdı. Genç
gazeteci:

— Akşam şerifleriniz hay-
rolsun, dedi. Ben gazeteci-
yim. Bu bina hakkında birşeyler
öğrenmek istiyorum. Yarın
açılıyormuş öyle mi?

İşçinin, kalın beyaz kaşla-
rının altında, çukur, elâ göz-
leri vardı. Bir an sabit bir
nazarla gazeteciye baktı, son-
ra gene başını eğip işine de-
vam ederek:

— Evet, kordelâyı kıra-
lın sarayından gelme bir
Dük kesecek.

Diye cevap verdi ve ifa-
desiz bir sesle ilâve etti:

— Herkes gitti.

— Marş, neşeli, neşeli:

— Çok fena, dedi. Ama
sen hâlâ gitmemişsin, baba.
İşini geç mi bıraktın yoksa?

Adam gene gözlerini kal-
dırdı. Marş bu gözlerin ifade-
sini pek anlayamadı. İşçi onu
görmüyormuş gibi bakıyordu.
Sanki adam o kadar kendi
içine dalmıştı ki, etrafın-
dakiler ona bir rüya gibi

geliyordu. Zayıf, solğun yüzünde derin ısırap izleri vardı. Fakat sesi garip bir şekilde ifadesizdi.

— Geç bırakmadım, diye cevap verdi. Oldu, ama ben elimden geldiği kadar itinalı yapmak istiyorum. Bu binanın en son taşı, tabelası.

Marş, dirseklerini tabelâ taşına dayadı ve gülümsedi:

— İşine düşkünsün galiba, baba?

Adamın gözleri gene indi. Dudaklarında acı bir tebessüm belirdi.

— Belki de, dedi. Herhalde... Ama insan bir iş üzerinde yirmi sene uğraştıktan sonra, bir, iki saatin ne ehemmiyeti var?

— Yirmi sene mi? Ama babacığım, bu binaya başlanalı daha dokuz ay olmadı.

— Yirmi sene, tam yirmi sene... Sen bunu anlamıyorsun. Anlıyamazsın zaten, ama doğrudur.

Gazeteci meraklanmıştı:

— Demek bu iş üzerinde tam yirmi sene uğraştın ha? dedi.

— Evet. Hem de muvaffak oldum.

Adamın sesinde ilk defa olarak bir canlılık belirdi. Gözleri sevince yakın bir his-

le aydınlandı.

— Bir kitapta okumuştum, diye ilâve etti. İnsanın muvaffakiyetini, kendinden başka bilen olmazsa, o muvaffakiyet, muvaffakiyet sayılmazmış diye. Çok doğru. Muvaffak oldum ama, bunu benden başka kimse bilmiyor. Zaferime bir şahit lâzım. Seni belki de Allah gönderdi bana, bak anlatayım.

Adam, gene başını eğdi ve çalışmağa başladı. Marş, şimdi iyiden iyiye meraklanmıştı. Bu adamın hâlinde, tavırında öyle birşey vardı ki... Deli dese, sözleri çok rabitaliydi. Acaba bu koca, muazam hanla yirmi senedir esrarengiz bir iş için uğraşan bu mahzun gözlü ihtiyarın ne alâkası vardı? Genç gazeteci, taşın yanına, yere oturdu ve bekledi. Bir müddet derin bir sessizlik oldu. Sonra işçi başını kaldırmaksızın anlatmağa başladı:

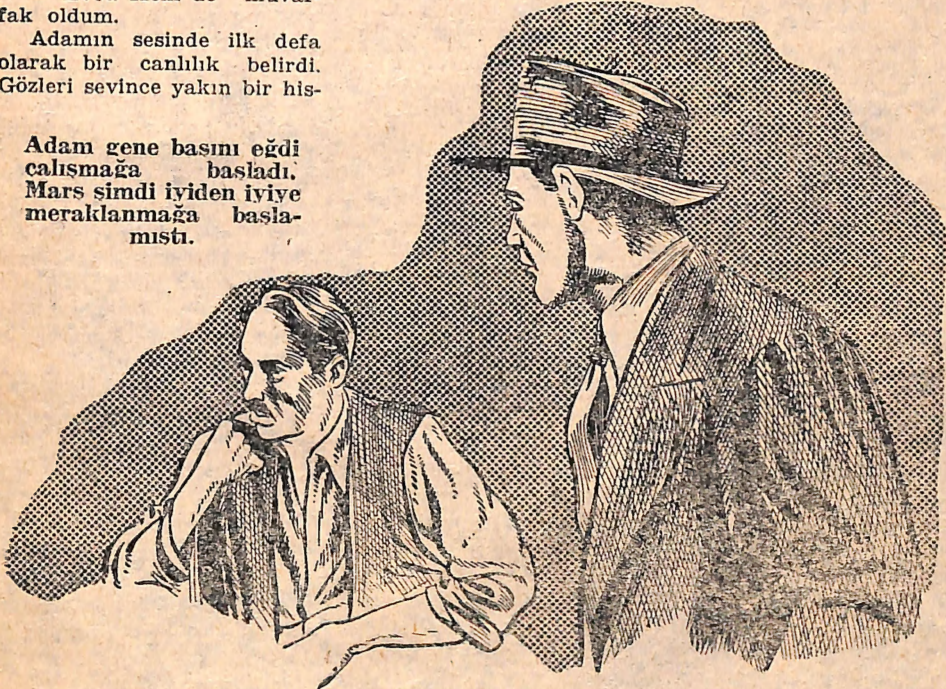
— Yirmi sene evveldi. Küçük bir şehirde çalışıyordum. Yapıcı ustasıydım. İşime düşkündüm. Yapılacak çok

sey de vardı. Geçinip gidiyordum. Evlendim.

Kendimize göre, hâlimiz vaktimiz yerindeydi. Karımı seviyordum. Mesuttuk. Bir çocuğumuz oldu, ama ölü doğdu. Ne kadar üzüldüğümü müzâ tasavvur edemezsiniz. Fakat bu kadarla kalmadı. Karımın sıhhati bozulmuştu. Durmadan doktor, ilaç parası veriyorduk. Fakat dediğim gibi, işlerim çok iyi gidiyordu. Onun için para bile biktirebiliyordum. Sana pek az görünür ama, üçyüz liram olmuştu. Bu benim için bir servet demekti. İşte o sırada Reykır'a rastladım. Benim gibi kucağında beş, on kuruşu olan birkaç adam daha buldu. Ucuz bir arsa satın aldık, sonra da aldığımızın iki misli fiyatına hükümete sattık. O arsada iki fabrikanın kurulacağını, Reykır fabrikayı kuran hükümetten evvel sezmişti. Bilirsin, Reykır böyle servet fırsatlarını bir tazi gibi koklayıp anlamasını bilirdi.

Marş, başını salladı. Evet,

Adam gene başını eğdi
çalışmağa başladı.
Marş şimdi iyiden iyiye
meraklanmağa başlamıştı.

biliyordu. Tazı gibi... Bu hiç de fena bir teşbih değildi. Gazeteye vereceği yazıda kullanacaktı.

— Sonra?

— Üçyüz liram altıyüz, yediyüz, bin oldu. Reykır'la işbirliği yaptığımızdan memnunduk. O da memnundu. «Servetimizin temellerini benim üstüme atın!» O zaman, o bizden daha zengindi. Tabii, ama işte o kadar! Adı bile anılmazdı. Birinci dünya savaşından sonraydı. Adama-kılı zengin olmağa karar verdi ve bizi de yanına aldı. Cıvarda eski bir pabuç fabrikası vardı. Onu satın alıp tamir ederek çok kâr edecektik. Sahibinin kırm olduğunu bilmiyorduk. Fakat Reykır onunla konuşmağı üstüne aldı ve bize adamın fabrika için onbin lira istediğini söyledi. O zamanlar on bin lira mühim bir paraydı. Fakat Reykır: «Şimdiye kadar sizi memnun etmedim mi? dedi. Bana güvenin, bu fabrikada iş var. Ben dört bin koyuyorum.»

Ben ve bir başka arkadaş daha üçer bin lira koyduk. Ama ben, evimle bahçemi satmak mecburiyetinde kalmıştım! Reykır biri beş yapmasını biliyordu. Fabrikayı aldık. Fakat bina ve makineler, umduğumuzdan da kötü çıktı. Daha doğrusu, işe yaramıyacak bir vaziyeteydi. Biz herşeyi Reykır'a bıraktığımızdan, gelip fabrikayı gezmemiştik bile. Reykır gibi bir adam, bu çöplüğe nasıl olmuş da onbin lirayı lâyık görmüştü? Birkaç gün sonra hakikatı anladık. Sahibi fabrikayı beşyüz liraya almış. Evet, zaten küçük birşeydi ama o kadar haraptı ki, beşyüz liraya bile değmezdi. Herneyse, beşyüz liraya satın almış. Ve bu sahip de kırmış biliyor musun, Rey-

kır! Beşyüz liraya karşılık altı bin lira! Fena değil, değil mi? İşte Reykır, işine böyle bir dolandırıcılık devam etti

Yirmi sene... Yirmi sene Reykır'ı nefretle, lânetle andım. Sırf beni dolandırdı da evimden ocağımdan etti diye değil, karımı öldürdü diye. Çünkü iki ay sonra karım öldü. Altı ay İsviçre'ye gidebilseydi birşeyciği kalmıyacaktı. Fakat param yoktu ki! İki ay sonra, hiç yoktan, boş yere öldü gitti karıciğim...

Reykır'ın peşini bırakmadım. Fakat kanun onun tarafındaydı. Hiçbir şey yapamazdım. Reykır, gitgide ilerledi, daha büyük işlere girişti. «Servetimizin temellerini benim üstüme kurun» diyordu. Binlerce kişi ona güvendi. Fakat artık dürüst hareket ediyordu. Dolandırıcılığa hacet yoktu ki! Zengin olmuş ve binlerce insanı zengin etmişti.

En nihayet evlendi, iyi bir kızcağız aldı. Bir oğlu oldu. İşleri iyi gidiyordu. Benimse bütün hayatım mahvolmuştu.

Reykır'ın tuttuğu yüzlerce işçinin arasında, ben de vardım. Durmadan onu gözlüyordum. Bir gün bu hanı yapmak aklına geldi. Plânlarını bize, adamlarına anlattı. Bu han, Reykır'ın şöhretinin ne kadar sağlam bir temele dayandığını isbat edecekti. Onu dinliyenler arasında ben de vardım. Kendi kendime uzun uzun güldüm.

İçinin solgun yüzü, genç gazeteciye döndü. Gözlerinde garip bir alev yanıyordu.

— Binanın kurulmasında ben de çalıştım, dedi. «Bazı geceler de bekçilik yapıyordum. Bu hanın nasıl yapıldığını biliyor musun? Toprağın

altmış, yetmiş metre derininde su vardır, nehrin yeraltı kollarından biri. Direkler indirdiler, yüzlerce direk. Uzun uzun, kalın kalın direkler indirdiler. Bu temel atma işleri Reykır'ın hoşuna giderdi. Gelip yapılanları görmeği âdet edinmişti. Fakat meşgul olan bir adam olduğu için akşamları gelirdi. Kendinini gece bekçisi gezdirirdi.

İşçi yüzünü ansızın Marş'ın yüzüne yaklaştırdı.

— Gece bekçilerinden birisi, temelden başka birşey göstermek için onu kulübesine götürdü. Ona bir dolandırıcılığın, iki tarafa da aynı şekilde tesir etmediğini gösterdi. Yirmi senedir süregelen bir nefreti gösterdi. Yalnızlıkla, kederle beslenen bir nefret... Sonra da Reykır'ın daima söylediği birşeyi yaptı. «Onun üstüne temel kurdu». Temel kurdu, duyuyor musun? Temel kurdu!

İşçi bir an sevinç dolu gözlerle Marş'a baktı, sonra eliyle üç köşeli taşla vurarak:

— Bu taş, yarın binanın en üstüne çıkacak, dedi. O temeller hakkında söylediklerimi hatırlıyor musun? Uzun uzun, kalın kalın... Altlarında da, altlarında ne var, dedim? Ha, evet, su. Suydu, değil mi? Eh, eyvallah oğul, benden Allahaismarladık.

Marş, onun gidişini seyretti. Duyduklarına inanamıyordu. İşte patronun istediği sırrı öğrenmişti, hem de patronun rüyasında görse inanmayacağı bir sır. Ama bu sırrı yazmağa, yirmi senelik bir sefalete, daha sefil bir son vermeğe haklı var mıydı? Hayır! bu sır ihtiyar işçiyle kendi kalbinde ve Reykır'ın hanının muazzam temel taşlarının altında ebediyen gizli kalacaktı.

BEYAZ MASKE

YAZAN :

EDGAR WALLACE

ÇEVİREN :

İSMET ÖZKEN

Polisiye romanların en orijinal mevzulularından biridir. Güzel bir Türkçe ile dilimize çevrilmiştir. Fiyatı 100 kuruştur.

HARP VASİYETNAMESİ

YAZAN :

CARLO ANDERSON

ÇEVİREN :

SEDAT ELMAN

Polisiye romanlar müsabakasında birincilik almış bir romandır. Hecanlı bir film seyrederek okuyacağını, bu romanın fiyatı 125 kuruştur.

